

CRUX

6 | JOULUKUU 2007–TAMMIKUU 2008

Akavan kirkolliset ammattiliitot & Diakoniatyöntekijöiden Liitto

NYT PUHUU MIES

KIRKON PALKKAUSJÄRJESTELMÄN TUETTAVA VASTUUTA, OSAAMISTA JA ITSENSÄ KEHITTÄMISTÄ

MIKAEL HELENELUND
AKIN PUHEENJOHTAJA
mikael.helenelund@evl.fi

AKAVAN UUDEN edunvalvontavision keskeisiin strategisiin valintoihin kuuluu se, että palkkausjärjestelmien on tuettava vastuuta, osaamista ja itsensä kehittämistä. Nyt kun kirkon työntekijät tietävät, mihin vaatavuusryhmään heidän tehtävänsä on sijoitettu ja mille tasolle heidän palkkansa uudessa järjestelmässä on asettumassa, on sopiva aika arvioida kirkon palkkausjärjestelmän vaikutuksia mainitusta näkökulmasta. Miten hyvin se tukee vastuuta, osaamista ja itsensä kehittämistä kirkon akavalaisten näkökulmasta?

Vastuu ja osaaminen ovat palkkausjärjestelmässämme tehtävän vaativuuden arvioinnin keskeisimpiä vaatavuuskriteerejä. Kun palkka ennen määräytyi lähes yksinomaan virkanimikkeen ja viran edellyttämän koulutuksen perusteella, uudessa järjestelmässä koulutuksen lisäksi huomioidaan vuorovaikutus, ohjaus, ongelmanratkaisu/tiedonhankinta ja vastuu. Onko uusien vaatavuuskriteerien mukaantulo vähentänyt osaamisen ja koulutuksen merkitystä palkanmuodostukselle?

Näin voi katsoa osittain käyneen niissä seurakunnissa, missä osaamiskriteerin mukaiseen vaatavuusryhmään sijoittelun edellytykseksi on asetettu se, että tehtävän vaatavuus on kaikkien vaatavuuskriteerien osalta vähintään osaamiskriteeriä vastaavalla tasolla. Tällaisen ajattelutavan seurauksena on nyt kappalaisia ja A-kanttoreita, jotka pettyneinä joutuvat hyväksymään sen, että heidän tehtäviään ei olekaan sijoitettu niiden vaatimaa koulutusta vastaavaan vaatavuusryhmään. Tehtävät on arvioitu vähemmän vaativiksi esimerkiksi vuorovaikutus- tai vastuukriteerin osalta. Jotta järjestelmä tukisi osaamista, olisi tärkeää, että osaamiskriteerin edellyttämää tasoa alhaisempaan vaatavuusryhmään sijoitettujen tehtävien palkka määritellään lähelle seuraavan vaatavuusryhmän vähimmäispalkkaa.

Jos vaatavuusryhmää voidaan alentaa yksittäisen vaatavuuskriteerin perusteella, sitä pitää myös voida vastaa-

vasti nostaa, jos tehtävän vaatavuus useiden vaatavuuskriteerien osalta selvästi ylittää osaamiskriteerin mukaisen tason. Palkkausjärjestelmä mahdollistaa tämän ja jopa edellyttää sitä. Silti on seurakuntia, joissa vaatavuusryhmiin sijoittelu on tehty osaamiskriteerin perusteella eikä muita vaatavuuskriteerejä ole huomioitu edes vaatavuusryhmän sisäisten palkkojen määrittelyssä. Menettely ei tue vastuuta, eikä se vastaa palkkausjärjestelmän henkeä eikä kirjaintakaan. Itse järjestelmää ei tästä voi syyttää – paitsi siitä, että se joustavuudessaan mahdollistaa huonojakin sovelluksia.

Osaaminen tulee tosin myös huomioiduksi vuorovaikutusta arvioitaessa, kun vuorovaikutuksen edellyttämä asiantuntijuus punnitaan. Vuorovaikutukseen sisältyvä johtaminen on vaatavuusryhmiin sijoittelussa nousnut odotettua keskeisemmäksi kriteeriksi. Kun esimiehisyys vielä huomioidaan vastuuta arvioitaessakin, käy helposti niin, että muun erityisosaamisen merkitys vähenee tai unohtuu. Palkkaratkaisuilla seurakunnat vaikuttavat suoraan työntekijöiden työmotivaatioon ja haluun kehittää itseään ja työtään. Kannustavan palkkausjärjestelmän ensimmäinen edellytys on tehtävän vaatavuuden, vastuun ja vuorovaikutuksen edellyttämän asiantuntijuuden oikea ja oikeudenmukainen arvioiminen.

ITSENSÄ KEHITTÄMISTÄ palkkausjärjestelmä tukee parhaiten siten, että lisäkoulutukset ja niiden myötä hankittu osaaminen huomioidaan palkassa. Pastoraalitutkinnon palkkaa nostava automaatio on hävinnyt, mutta lisäkoulutusta voidaan uudessa palkkausjärjestelmässä palkita helpommin ja tasapuolisemmin kuin vanhassa. Mahdollisuuksia kannustavaan palkkaukseen ja seurakuntien toiminnan kehittämiseen on vain ryhdyttävä käyttämään. ■

ILKKA NISKANEN/PIKUKOTILMAA

**46 VUODEN
PAPPI 2007**

CRUX

6 | JOULUKUU 2007-TAMMIKUU 2008

Mies kirkossa

”Kirkossa miehille tarjotaan teetä tai laihaa puolukkamehua ja korppuja sekä lätinää jostakin teemasta. Teen, korppujen ja lätinän kieli ei mieheen pure. Saunan, oluen ja makkaran kieli on lähempänä suomalaisen miehen sielua. Kun kirkolliseen kulttuuriin ei sovi tämän kielen puhuminen, ei toivoa miesten kokoamisesta ole”, sanoo Seppo Simola **14 - 30**

PALKKAUSUUDISTUS

Palkkausuudistus alkanut paikallisesti – paikattavaa piisaa **12**

TÖITÄ MAAN JA TAIVAAN VÄLILTÄ

Kirkon viran arvostus on laskussa teologian ylioppilaiden silmissä. Mistä tulevaisuuden työntekijät? **44**

TYÖTTÖMYYSKASSA TIEDOTTAA

Työttömyysturva EU:ssa ja ETA-alueella **36**

PAPPINA MAAILMALLA

Taiwanilainen pappi Timothy Huoang: ”Papin työssä rakkaus on kaikkein tärkeintä” **40**

TOISTEN SILMIN

Amman seuraaja **32**

TYÖNTEKIJÄN NÄKÖKULMASTA

Alan vaihtajia **49**

NAISIA HUIPULLA

Helsingin Sanomien päätoimittaja Reetta Meriläisen haastattelu **34**

OPISELIJAVINKKELI

Kirkollisesta asiantuntijuudesta **48**

Kirkko ja miesten maailma

MERJA LAAKSAMO PÄÄTOIMITTAJA

KIRKON PENKISSÄ istuu sunnuntaisin huomattavasti vähemmän miehiä kuin naisia. Myös jumalanpalveluksen toteuttajista ja kirkon muusta henkilökunnasta yhä harvemmat ovat miehiä. Kirkon virkoihin hakeutuu opiskelemaan vähemmän miehiä niillekin aloille, jotka ennen olivat miesvaltaisia. Teologi- ja kanttio-piskelijoista jo yli 70 prosenttia on naisia.

On herätty kyselemään, miksi miehiä näkyy kirkon piirissä entistä vähemmän niin seurakuntalaisina kuin työntekijöinä. Onko mies tänä päivänä vaativampi kirkkoa koh-

taan vai toimiiko kirkko sellaisella tavalla, ettei se kiinnosta miestä, varsinkaan nuorta miestä.

Vuoden viimeisessä Cruxissa on esillä miehinen näkökulma kirkon toimintaan. Nyt puhuu mies. Kyytiä saavat kirkon perinteiset toimintamuodot, miehet eivät koe niitä omikseen. Kirkon on orientoitettava kokonaan uudelleen, jos se mieli kerätä miehiä helmoihinsa. Ja viimeiseksi miehet kai haluavat olla kenenkään ”helmoissa”. Äijäenergiaa löytyykin jo ilahduttavan monesta seurakunnasta.

KIRKON esillä pitämät asiat lienevät edelleen sisällöltään yhtä tarpeellisia sekä miehille että naisille. Uudenlaista pohdintaa tarvitaan siitä, millaisessa muodossa nykyajan ihminen, niin mies kuin nainenkin, haluaa osansa kirkon tarjonnasta hyvästä. Tässä lehdessä asiaa pohtivat nuoret miehet jumalanpalveluksen näkökulmasta. Ylhäältä päin saneltu malli ei näytä toimivan, yllätys, yllätys.

Myös kirkon viroissa tarvitaan yhtä lailla sekä miehiä että naisia. Palkkauskehityksellä on oma ratkaiseva merkityksensä asiaan. Historia osoittaa ikävällä tavalla alan naisistumisen usein merkitsevän myös palkkauksen heikentymistä ja vastaavasti palkkauksen heikentymisen taas alan naisistumista. Tähän kirkolla ei ole varaa. Uusi palkkausjärjestelmä mahdollistaa kilpailukykyiset palkat kirkossa niin miehille kuin naisillekin, kunhan se vaan otetaan rohkeasti käyttöön. ■

TIMO MERENSILTAKUVAKOTIMAA

TOIMITUS

PÄÄTOIMITTAJA Merja Laaksamo
Puh. (09) 150 2466
merja.laaksamo@akiliitot.fi

TOIMITUSSIIHTEERI Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653, faksi (09) 148 5875
heli.meinola@akiliitot.fi

KUSTANTAJA

Kotimaa-Yhtiöt Oy

TOIMITUSKUNTA

Merja Laaksamo, pastori (pj.)
Juha Petterson, seurakuntapastori
Esa-Matti Peura, hiippakuntasihteeri
Mia Pusa, korkeakoulutyön ja kv. työn pastori
Ulla Savonen, kappalainen
Jaana Turunen, kanttori
Susanna Valtonen, diakoni
Taina Viljanen, diakonissa
Sakari Vilpponen, kanttori

CRUX

JULKAISIJAT

**Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI
Diakoniatyöntekijöiden Liitto**

Akavatalo, Rautatieteläisenkatu 6, 00520 Helsinki

OSOITTEENMUUTOKSET

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI r.y.

Tuija Kukkonen
Puh. (09) 150 2446
tuija.kukkonen@akiliitot.fi

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi

Diakoniatyöntekijöiden Liitto ry

Ulla Raanimo
Puh. (09) 150 2487
ulla.raanimo@dtl.fi

ILMOITUSHINNAT

Koko		
2/1 s.	380 mm x 255 mm	1 790,- euroa
1/1 s.	190 mm x 255 mm	1 015,- euroa
1/2 s.	166 mm x 110 mm 81 mm x 229 mm	555,- euroa
1/4 s.	81 mm x 110 mm 166 mm x 55 mm	325,- euroa
1/8 s.	79 mm x 55 mm	200,- euroa
takasivu	190 mm x 230 mm	1 200,- euroa

ISSN 0783-0122

PAINOPAIKKA

Uusimaa Oy, Porvoo

KANNEN KUVA

Tellervo Kuronen

HÄKÄÄ JA HAPPEA

JUKKA HUTTUNEN

PAPPISLIITON PUHEENJOHTAJA
jukka.huttunen@espoonseurakunnat.fi

NELIVUOTINEN kirkolliskokouskausi on päätynyt. Työ oli mielekästä, vaikka joskus naapurit kuulivat huokailuni ja puhinani. Sellaiseenkin keskusteluissa oli mielestäni aihetta.

Kauden viimeisen vuoden – ehkä koko kauden – tärkeimpiin asioihin kuului erityisesti kirkon työntekijöiden kannalta niin sanottu virkamiesoikeudellinen lakipaketti. Paketti tuotiin päätettäväksi noin vuosi sitten. Asia tuli saada päätökseen viimeistään viimeisellä istuntoviikolla. Asia saatiin päätökseen, huonoon päätökseen, sillä selkeä määrävähemmistö jätti lakipaketin raukeamaan.

Menneitä ei kannata tuijotella liikaa. Vanhojen muistelijan silmähän ovat tunnetusti vaarassa. Mutta oppia pitää ottaa. Virkamiesoikeudellinen lakipaketti oli normaalia kirkkolain säätämistä. Sellaisena se käsittelee kovin arkisia ja maallisia kysymyksiä. Kysymykset ovat kirkon työntekijöiden kannalta tärkeitä siksi, että lainsäädäntö olisi luonut nykyistä selkeämmät ja turvatummat puitteet monien virkasuhteeseen liittyvien kysymysten käsittelyyn. Aivan kuten eräs pappisedustaja, suuren seurakunnan kirkkoherra, totesi, laki olisi tullut suuremman tarpeeseen.

Selvää on, että tuollainen lakipaketti sisältää myös selaista, joka ei ole niin mukavaa. Mutta kokonaisuutena se oli hyvä ja tarpeellinen. Edustajamme oli koko valmistelun ajan mukana, ja työntekijäjärjestöjä kuultiin myöhemminkin normaaliin tapaan.

Kirkkolaille on arkisen lainsäädännön lisäksi ominaista, että useimmiten sillä on vahvat ulottuvuutensa kirkon olemukseen, kirkon opetukseen ja sen syvimpään luonteeseen. Niin oli tälläkin lakipaketilla. Säädeltiin sillä muiden asioiden muassa papin virkaan liittyviä kysymyksiä. Tässä oli tämän lain vaikein kohta, ja siihen kompastuttiin.

Kun arkinen lainsäädäntö ja kirkon olemukseen ulottuvat piirteet holtittomasti sotketaan, tuloksena voi olla vain sekava umpikuja. Vaarat on löydettävissä molemmilta syrjiltä: jos kirkkolain säätämisessä ei oteta huomioon kirkon omaa luonnetta, rakennamme lainsäädäntöä, joka voi murentaa kirkon elämää ja toimintaa. Mutta, jos esimerkiksi syrjinnän kieltävän pykälän takaa löydetään kaikki kirkkomme keskeiset opilliset ja eettiset kysymykset ja ristiriidat, on arkinen ja järkevä lainsäädäntötyö mahdotonta. Virkamiesoikeudellinen lakipaketti kaatui tällaiseen sekamelskaan.

Ja tuossa ilmastossa kukoisti retoriikka. Se oli sitä häkää, joka tuhoaa. Kirkkaat, eriteltyt argumentit, niiden äärellä väittelykin, yritys kuulla toista ja ymmärtää, on sitä happea, joka pitää keskustelun elossa.

RETORIIKAN HÄKÄ ja argumenttien happi tulee ottaa entistä paremmin tulevaisuudessa keskusteluissa huomioon. Virkamiesoikeudellisen lainsäädännön on tultava käsittelemään uudelleen. Paljon sitäkin vaikeampia asioita tulee uusille kirkolliskokousedustajille eteen. Ja vaikeat keskustelut jatkuvat muillakin kirkon elämän tasoilla. Tarvitsemme perusteluiden happea, retoriikan häkää kannattaa karttaa.

Ja sanottava tämäkin on: ennen muuta tarvitsemme suoraa puhetta toisillemme, luottamusta toisen motiiveihin ja selväjärkistä todellisuudentajua, realismia. Meidän jokaisen on sitä opiskeltava. Koko elämän ajan.

JÄLKIKIRJOITUS: Häkä ja happi olivat piispa Pihkalan puheenvuorossaan käyttämiä kielikuvia. Kannattaa käydä tuo puheenvuoro lukemassa kirkolliskokouksen sivuilta. Se sisälsi muutakin viisautta. ■

DIAKONIATYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO

Kesämökkivaraus
2008

Diakoniatyöntekijöiden Liiton jäsen, muistathan tehdä mökkivaruksen tammikuun alusta alkaen liiton toimistoon ulla.raanimo@dtl.fi tai (09) 1502 487.

Katso lisää liiton kotisivuilta!

SUOMEN KANTTORI-URKURILIITTO

Kirjat mukaan
Kanttoripäiviltä!

Tilaa ”Leivästä, Sanasta ja Musiikista” -juhlakirja sekä ”Suomen urut 2006” ennen Kanttoripäiviä ja nouda liiton pöydästä päivillä – säästät pakkaus- ja postimaksun!

Kaksi kirjaa päivillä ostaessasi saat liiton kangaskassin kaupan päälle!

10 ensimmäistä
opiskelijaa ilmaiseksi
Kanttoripäiville!

Liitto maksaa kymmenen ensimmäiseksi Kanttoripäiville ilmoittautuneen liiton opiskelijajäsenen osallistumismaksun, matkakustannukset sekä majoituksen.

Katso Kanttoripäivien ilmoitus tällä sivulla.

ILMOITTAUDU
KANTTORIPÄIVILLE

Mistä on kunnan kanttorit tehty?

Kanttoreiden valtakunnalliset neuvottelupäivät pidetään 6. - 8.2.2008 Turussa. Päivien ohjelmassa pyritään selvittämään, mistä aineksista kunnan kanttorit koostuvat.

Sijainti

Päivät pidetään Turussa. Keskeisinä tapahtumapaikkoina ovat saman kadun varrella sijaitsevat Tuomiokirkko, seurakuntakeskus ja konserttitalo.

Ohjelma

Avajaiset pidetään Turun tuomiokirkossa 6.2.2008 klo 13, tilaisuudessa on läsnä arkkkipiispa Jukka Paarma. Päättösmessua vietetään Turun piispan Kari Mäkisen johdolla 8.2.2008 klo 12 alkaen. Sen lisäksi että kuuntelemme korkeatasoisia esityksiä, osallistumme yhdessä musiikin tekemiseen.

Kanttoripäivien kanssa samaan aikaan pidetään jo perinteinen Katedraali Soi -tapahtuma. Kanttoripäivien ohjelmaan kuuluu kaksi tapahtuman konserttia, keskiviikkona 6.2. Dilbèrin ja Kalevi Kiviniemen sekä torstaina 7.2. Turun Filharmonisen orkesterin konsertit. Lisäksi ohjelmaan kuuluu jo perinteinen illanvietto. Tällä kertaa tutustumme varsinaissuomalaiseen mentaliteettiin.

Työpajat ovat olennainen osa päivien ohjelmaa. Haluamme tarjota runsaan valikoiman erilaisia pysähdyksiä kanttorin identiteetin tutkimiseen. Työpajat muodostavat kolme kokonaisuutta, polkua, joista kustakin voi valita erilaisia vaihtoehtoja: Kuntopolku, Muusikonpolku ja Kestävyyspolku.

Nuottinäyttely järjestetään tälläkin

kertaa. Paikkana on seurakuntakeskuksen sali.

Kustannukset ja ilmoittautuminen

Kanttoripäivien osallistumismaksu on 125 €. Osallistumismaksu opiskelijoilta on 25 € ja eläkeläisiltä 60 €. Majoituksista, matkoista ja ruokailuista osallistujat huolehtivat itse.

Ohjelma kokonaisuudessaan, ilmoittautumislomake sekä hotelli-info löytyvät verkosta osoitteesta <http://www.evli.fi/kkh/to/kjmk/kjanp.html>.

Linkki sekä ohjelmaan että ilmoittautumislomakkeeseen on myös AKIn ja SKUL:n kotisivuilla.

OPISKELIJAT HUOMIO! Kanttori-urkuriliitto maksaa kymmenen ensimmäiseksi Kanttoripäiville ilmoittautuneen liiton opiskelijajäsenen päivien osallistumismaksun, matkakustannukset (halvimman kulkuneuvon mukaan) sekä majoituksen Tapulitalossa. Ilmoitamme asiasta ennen Kanttoripäiviä ko. henkilöille. Myös omasta oppilaitoksesta kannattaa kysyä tukea päiville osallistumiseen. Tervetuloa Kanttoripäiville!

AKille viestintästrategia

AKIn valtuusto hyväksyi syyskokouksessaan AKIn viestintästrategian. Strategia on luettavissa kotisivuilla. Kotisivulta löytyvät myös juuri hyväksytty AKIn toimintasuunnitelma sekä perusliittojen toimintasuunnitelmat.

Uusia jäseniä hallitukseen

Pappisliiton valtuusto valitsi uusia jäseniä Pappisliiton hallitukseen ero-vuorossa olleiden tilalle. Valituiksi tulivat (hiippakunta suluissa): Hannu Hurme (Turku), Juhani Virtala (Tampere), Erkki Rouhiainen (Mikkeli), Kimmo Kivelä (Kuopio) ja Tuula Pasuri (Helsinki). Hurme valittiin toiselle hallituskaudelleen.

Kanttori-Urkuriliiton hallituksen jäseniksi vuosiksi 2008 - 2010 valittiin Mari Lamminen (Helsinki). Varajäseniksi vuodeksi 2008 valittiin Pia Bengts (KMF:n edustaja) sekä Lea Takala, Ulvilan kanttori ja Eero Annala, Keravan kanttori.

Jäsenmaksut

Pappisliiton valtuusto hyväksyi jäsenmaksut vuodelle 2008: aktiivi-, maisteri- ja kandidaattijäsenten jäsenmaksu 1,1 % varsinaisesta palkasta, ulkomailta työskentelevät 100 €, työelämän ulkopuolella olevat 70 €, kaksoisjäsenet 45 €, eläkeläiset 40 € ja opiskelijat 0 €. Muut jäsenmaksut säilyivät ennallaan, mutta ulkomailta työskentelevien maksua nostettiin 30 euroa, koska siihen sisältyy työtömysskassan jäsenyys.

Kanttori-urkuriliiton jäsenmaksut säilyivät ennallaan. Varsinaisen jäsenen jäsenmaksu on 1,2 % varsinaisesta palkasta, työelämän ulkopuolella olevien 4 €/kk. Eläkeläiset ja opiskelijat 0 €.

TILAA KANTTORI-URKURILIITON 100-VUOTISHISTORIIKKI JA URKUMATRIKKELI

”Leivästä, Sanasta ja Musiikista”-kirjassa valotetaan Suomen Kanttori-urkuriliiton aika ajoin myrskyisiäkin vaiheita monesta suunnasta. Professori Reijo Pajamon kirjoittama laaja historiaosuus valokuvineen kuljettaa lukijaa menneiden vuosikymmenten tiiviisiin tunnelmiin. Kirjassa kuvataan valaisevasti myös moninaisia vaiheita liiton suhteissa mm. kirkon hallintoon ja Pappisliittoon. Kirjan artikkeliosassa nimekäs joukko kanttoreita ja kirkkomusiikin ystäviä pohdii uuden vuosituhannen mukanaan tuomia haasteita.

Kirjan hinta on liiton jäsenille 25 euroa + postikulut. Muille kirjaa myydään hintaan 35 euroa + postikulut.

”Suomen urut 2006” –matrikkeli esittelee maamme urkuja erittäin laajasti. Kirkkourkujen lisäksi matrikkelissa on mainittu seurakuntasaleissa, siunauskappeleissa, musiikkioppilaitoksissa, yksityishenkilöillä sekä museoissa olevat urut, joista on ollut saatavissa tietoja.

Urkumatrikkeli on tarkoitettu kaikille uruista kiinnostuneille. Se on alallaan ainutlaatuinen hakuteos, laajuudeltaan yli 400 sivua. Urkumatrikkelin on koonnut director musices Asko Rautioaho.

Kirjan hinta on 20 euroa + postikulut.

Kirjojen tilaukset tuija.kukkonen@akiliitot.fi tai (09) 1502 446.

AKI

Alaosastoille koulutusta uudesta sopimuksesta ja palkkausjärjestelmästä

AKI järjestää paikallistoimintaseminaarin Suomen Kanttori-urkuriliiton ja Suomen kirkon pappisliiton alaosastojen edustajille ja luottamusmiehille 10. - 11.3.2008. Paikka on Hotelli Vantaa Tikkurilassa.

Seminaarin keskeisenä aiheena on uusi kirkon yleinen virka- ja työehtosopimus, mukaan lukien uusi palkkausjärjestelmä.

AKIn toimistosta lähetetään myöhemmin myös henkilökohtaiset kutsut alaosastojen puheenjohtajille. Jos puheenjohtaja on estynyt osallistumasta, alaosasto voi lähettää edustajakseen jonkun muun. Seminaariin voivat osallistua myös ne akilaiset luottamusmiehet, jotka eivät osallistuneet JUKOn kursseille. Paikkoja on rajoitetusti. Tiedustelut ja ilmoittautumiset tuija.kukkonen@akiliitot.fi tai (09) 1502 446.

AJANKOHTAISTA VERKOSSA

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI

www.akiliitot.fi

Keskustele uudesta palkkausjärjestelmästä AKIn kotisivuilla! Keskustelupalstalle pääset etusivun linkistä.

Huomaathan, että AKIn ja perusliittojen (Suomen Kanttori-urkuriliitto ja Suomen kirkon pappisliitto) sivut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

AKIn opintomatka 2008

POHJOISMAISEEN KIRKKOMUSIIKKISYMPOSIUMIIN NORJAAN

Kanttorien ja pappien seuraavan yhteisen opintomatkan kohteena on Norjan Stavanger. Matkan ajankohdaksi on 17. - 21.8.2008, jolloin Stavangerissa vietetään Pohjoismaista kirkkomusiikkisymposiumia.

Pohjoismaisen kirkkomusiikkisymposiumin järjestävät neljän vuoden välein Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin kanttorijärjestöt. Symposium on kanttorien lisäksi tarkoitettu kaikille, jotka haluavat kuulla korkeatasoista kirkkomusiikkia kiinnostavissa kirkkorakennuksissa. Symposiumissa voi myös kokea rikkasta jumalanpalveluselämää ja vaihtaa ajatuksia pohjoismaisten kirkkomusiikin ammattilaisten ja ystävien kanssa.

Suomen Kanttori-urkuriliittoa symposiumissa edustavat mm. Ismo Savimäen johtama Vanajan nuorisokuoro, sopraano Pia Freund sekä urkuri Christian Ahlskog, ja ohjelmasa kuullaan esimerkiksi Jyrki Linjamaan Completorium.

AKIn opintomatkalaiset saavat vapaasti valita, mihin symposiumin laajassa ja monipuolisessa ohjelmassa osallistuvat.

HUOM! Tästä syystä kaikkien pitää ilmoittautua sekä AKIn toimistoon Heli Meinolalle puh. (09) 1502 653 tai heli.meinola@akiliitot.fi että suoraan symposiumiin (ilmoittautumislomakkeella verkko-osoitteessa www.nks2008.no, ei hotellia).

Saavumme Stavangeriin päivää en-

nen symposiumin alkamista, ja tutustumme tuolloin Norjan kirkkoon ja Stavangerin seurakuntaelämään. Jokaiselle symposiumpäivällekin pyritään järjestämään jokin AKI-matkalaisten yhteinen kokoontuminen.

AKI järjestää matkat ja majoituksen ja hoitaa kokonaisuudessaan matkan laskutuksen osallistujilta. Matkan hinta on noin 1500 euroa, johon sisältyvät lentomatkat Helsingistä Stavangeriin ja takaisin, lentokenttäkuljetukset, majoitus, yhteisten kokoontumisten tarjoilut sekä symposiumin ohjelma, mukaan luettuna torstain retki. Lisäksi liitto tarjoaa lauantain juhlaillallisen.

Matkalle on mahdollista saada liittojen matka-apuraha. Opintomatkalalle voivat osallistua AKIn kaikki jäsenet puolisoineen.

Pappisliiton opintomatka Thaimaahan 1.-14.2.2008

Pääkohteet Bangkok ja Hua Hin rannikolla. Tutustumme Thaimaan ev.-lut. kirkkoon, suomalaisten tekemään työhön sekä paikalliseen uskonnollisuuteen. Asiantuntijaoppaana on uususkontojen asiantuntija, uskontokasvatussihteeri Pekka Hiltunen. Matkanjohtajana on apulaistoiminnanjohtaja Merja Laaksamo. Hinta noin 1.800 euroa. Ilmoittautumiset 15.12. mennessä puh. (09) 150 2653 tai heli.meinola@akiliitot.fi. Huom! Matkalle on mahdollista saada liiton matka-apuraha 1½-kertaisena (525 €). Opintomatkalle voivat osallistua Pappisliiton jäsenet puolisoineen.

PAPPISLIITTO

Oikaisu

Opiskelija – löydä oma liittosi -juttussa (Crux 4/2007) oli Pappisliiton opiskelijajäsenten edustuksissa virheelliset tiedot. Tässä oikeat tiedot. Pahoittelemme tapahtunutta.

Suomen kirkon pappisliitto
Opiskelijatoimikunta

Opiskelijatoimikunnan jäsenillä ei ole varajäseniä, toimikuntaa täydennetään tarpeen mukaan.

Jessica Högnabba, TSF/Åbo Akademi, Paula Kokko, FO/Joensuun yliopisto, Janne Turunen, FO/Joensuun yliopisto, Elina Ahola, TYT/Helsingin yliopisto, Vesa Engström, TYT/Helsingin yliopisto, Kirsi Hänninen, TYT/Helsingin yliopisto, Saara-Maria Jurva, TYT/Helsingin yliopisto, Tiina Soukiala, TYT/Helsingin yliopisto

Opiskelijoiden edustaja hallituksessa

Saara-Maria Jurva, TYT/Helsingin yliopisto

DIAKONIAKYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO

Diakonia-
opiskelijoiden
valtakunnallinen
neuvottelupäivä

Diakoniaopiskelijoiden valtakunnallinen neuvottelupäivä ”**Työpaikka muuttuvassa kirkossa**” pidetään maanantaina 28.1.2008 klo 9.30 - 15.15 Kirkkohallituksen juhlasalissa (Satamakatu 11 A, Helsinki).

Katso tarkempi ohjelma osoitteesta www.dtl.fi. Tilaisuuden järjestäjänä toimivat Kirkkohallituksen diakonia- ja yhteiskuntatyö ja Diakoniakyöntekijöiden Liitto.

PAPPISLIITON
OPINTOMATKAT 2008

Thaimaa 1.- 14.2.2008

Katso ilmoitus tässä lehdessä sivulla 9.

Suomalais-ugrilainen pappeinkokous
Unkarissa 10. - 15.6.2008

Pappeinkokouksen paikka on vaihtunut Virosta Unkariksi. Varsinainen kokous pidetään 10. - 13.6. Révfülöppissä, joka on kirkon konferenssikeskus Balatonin järven pohjoisrannalla. Kokouksen teema on ”Uskon kieli”

ja kokouksikielinä ovat suomi ja unkariksi. Kokouksen jälkeen osallistujat kutsutaan viikonlopuksi seurakuntiin. Opintomatalle voi jo ilmoittautua.

Huom! Matkoille on mahdollista saada liiton matka-apuraha (350 €). Opintomatkalle voivat osallistua Pappisliiton kaikki jäsenet puolisoineen. Ilmoittautumiset heli.meinola@akiliitot.fi tai (09) 1502 653.

Osallistu tutkimukseen
Papin avioero

Kerään edelleen aineistoa tutkimukseeni avioeron vaikutuksista papin toimintaan ja identiteettiin.

Tutkimus koskee pappeja, jotka ovat papinvirassa ollessaan kokeneet avioeron. Jos olet sellaisen kokenut, toivoisin, että voisit osallistua tutkimukseen kirjoittamalla omaa elämäsi käsittelevän vapaamuotoisen es-

seen. Esseen voit kirjoittaa nimettömänä. Osa kirjoittajista myös haastatellaan. Jos annat siihen suostumusesi, tarvitsen yhteystietosi.

Lähemmät tiedot tutkimuksesta ja yhteystietoni ovat kotisivullani www.helsinki.fi/~hsorri

HANNU SORRI
PASTORI, DOSENTTI, TT

Paavi mykyrokalla

HANNU PURHONEN

TT, KOUVOLA

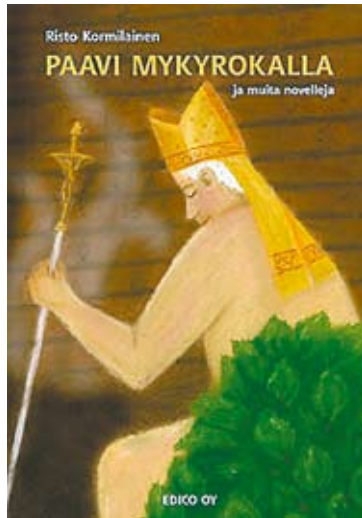
Veikko Huovinen taitaa saada Kainuuseen seuraajakseen uuden, varteenotettavan humoristin.

Vaikka olisi miten hyvä aihe, kirjailijan kykyjä vailla oleva ei saa siitä mitään irti. Hyvä kirjailija saa pienestäkin aiheesta uskomattoman tarinan. Paavi mykyrokalla -kirja osoittaa kirjoittajan osaavan asiansa. Kirjailija-runoilija Risto Kormilaisen oma, persoonallinen tyyli säilyy alusta loppuun kaikissa 16 novellissa.

Eri novellien assosiaatioiden runsaus rikastuttaa tekstiä. Tosin lukijan omista edellytyksistä riippuu, miten joskus hyvinkin hienovaraiset assosiaatiot avautuvat. Novellit kuvaavat yksittäisiä elämäntilanteita kotimaan kamaralla maalla ja kaupungissa, piipahdetaanpa Istanbulissakin tarkkaamassa kaupungin elämänmenoa paikallisen kengänkiilottajan näkökulmasta.

Novelli Salaperäinen hiihtäjä vie lukijan talviseen Kainuuseen, Miniä opissa -novelli kaupunkilaistytön uuteen tehtävään maalaistalon emäntänä. Aluevaltaus-novellissa kerrotaan, miten taitava miesmyyjä menestyy naistenvaateosastolla ja lisää liikkeen liikevaihtoa uskomattomasti.

Coffea arabica -novellissa kuvataan suomalaista Hällilän pikkukaupunkia, jossa päätettiin lopettaa kahvinjuonti sosiaalisen kanssakäymisen vauhdittajana kerta kaikkiaan. Papatkaan eivät saaneet kahvia juodakseen. Seuraukset ovat katastrofaaliset. Ennen niin leppoiset ja puheen täyttämät tilaisuudet ilossa ja surussa kääntyivät puhumattomuudeksi ja osanotto niihin väheni huomattavasti. Jutun voi lukea myös kieltolain kuvauksena, jos joku haluaa asiaa tuosta näkökulmasta tar-

kastella.

Viimeinen novelli, Kusiaisten ar-

moilla, kertoo, miten joukkovoima voittaa isonkin vastustajan. Muuan 12-vuotias tyttö päätteli hyttysten tarpeellisuuden näin: Ne ovat sitä varten, ettei ihminen ylpistyisi vaan pysyisi nöyränä, koska ei voi mitään noille pienille inisijöille. Risto Kormilainen tarkastelee samaa tilannetta toisesta näkökulmasta. Novellit päättyvät usein yllättävästi, kuten tämäkin.

Kirjailijan uusi aluevaltaus saa odotamaan pikaisesti jatkoa.

Risto Kormilainen: Paavi mykyrokalla ja muita novelleja. Edico 2007. Suomen kirkon pappisliiton hallitus valitsi Risto Kormilaisen Vuoden papiksi vuonna 2005.

Kerro minulle miten käytät **PSALMEJA SIELUNHOIDOSSA?**

Opiskelen sairaanhoitaja-diakonissaksi Diakonia-ammattikorkeakoulussa Porissa. Teen opinnäytetyötä psalmien käytöstä sielunhoidossa. Valmis työ on luettavissa Diakin opinnäytetietokannassa 2008. Aineiston keräämiseksi tarvitsen Sinun apuasi. Lähetä minulle vapaamuotoinen kirjoitus aiheesta.

Tutkimuksen aiheena on psalmien käyttö sielunhoidossa. Tavoitteena on selvittää, miten diakoniatyöntekijät käyttävät sielunhoitotilanteissa hyödykseen psalmeja.

Löytaisikö psalmien sanoista apu ahdistuneen mielen sanoittajaksi? Voisivatko psalmit toimia sanoittajina tuskalle ja masennukselle, jotka kalvavat ihmisen mieltä? Olisiko diakoniatyöntekijöillä jaettavana käyttökelpoisia työvälineitä myös muille sielunhoidollisissa tehtävissä työskenteleville?

Kiinnostukseni Raamatun käyttöön diakoniatyön välineenä heräsi ensimmäisenä lukuvuotena. Studia Generalia-luennot ajatuksiini jäi professorin väite: ”**Raamattu on diakonian perusta – mutta se on unohtettu.**”

- ▶ Lähetä vapaamuotoinen kirjoitus postitse tai sähköpostina
- ▶ Aineisto käsitellään luottamuksellisesti ja voit vastata nimettömänä
- ▶ Tutkimukseen voi osallistua kaikki diakoniatyöntekijät.

Vastausten tulee olla perillä 19.12.2007 mennessä osoitteessa:
Diak Länsi Porin toimipaikka / Milla Aalto-Vainio
Metsämiehenkatu 2, 28500 Pori
tai milla.aalto-vainio@student.diak.fi

Kiitos jo etukäteen kaikille tutkimukseen osallistuville!

PALKKAUSUUDISTUS alkanut paikallisesti – paikattavaa piisaa

ESKO JOSSAS

AKIN TOIMINNANJOHTAJA

Kirkon sopimuksessa olennaisinta on palkkausjärjestelmän uudistaminen. Uudistuksessa puolestaan keskeisintä on tunnetusti paikallisen toimivallan lisääntyminen. Tässä mielessä on sanottu, että kuluva vuosi on merkinnyt järjestelmän suurinta remonttia sitten 1970-luvun.

UUDISTUS ON prosessi, joka jatkuu pitkään eikä oikeastaan ole tarkoitettukaan loppumaan. Tärkeää on myös paikallistason ja sopijaosapuolten yhteistyö ja vuoroveto.

Vielä ei ole aika antaa mitään arvosanoja siitä, miten tähän mennessä on onnistuttu. Mutta ehkä jotain ensimmäisen lukukauden sanallista arviota sallitaan kuitenkin esittää.

Myönteistä on se, että työstä ja sen sisällöstä on päästy keskustelemaan siellä, missä työtä tehdäänkin. Myös liittoihin on tullut kosolti kysymyksiä. Neuvottelijan tuntuma on kärjistetty: tähänastisen uran aikana ei ole saavutettu näin hyviä palkankorotuksia, mutta koskaan aiemmin ei myöskään ole tullut näin paljon lunta tupaan.

Palkan määrittäminen paikallistasona on tietysti kokonaan uutta. Siksi ei sinällään ole ihme, että on syntynyt hämmennystä. Eikä sekään ole odottamatonta, että ensikertalainen tekee

myös suoranaisia virheitä.

Ongelmat ovat lähinnä liittyneet vaativuusryhmittelyyn ja yhteistointamennettelyn surkeuteen.

Vaativuusryhmät

Lähtökohtana uutta palkkaa määriteltäessä ovat tehtävän kuvaus ja vaativuusryhmiin sijoittaminen. Vaativuusryhmän löytäminen on joitakin osin osoittautunut vaikeaksi. Sijoittelu tulee sopimuksen mukaan tehdä tehtävänkuvauksen perusteella ja vaativuustekijöiden mukaan. Nykyisen palkan voi tässä vaiheessa unohtaa. Monessa seurakunnassa tehtävän sisältö on kyllä selvitetty asianmukaisesti, mutta vaativuusryhmä on esitelty ja päätetty enemmänkin nykypalkkojen mukaan.

Sopimuksessa eri vaativuustekijöitä ei ole varustettu painokertoimilla, jolloin se perusideansa mukaan jättää paljon paikallista harkintavaltaa. Jossain koulutusta on painotettu, jossain toisaalla taas esimiestehtäviä. Kuluvan syksyn varsinaisissa sopimusneuvotteluissa keskustasolla vaativuusryhmien luonnehdintoihin tehtiin pieniä tarkennuksia, jotta esimiesvastuu ei korostuisi. Pappis- ja kanttorialueella liikaa väkeä on sullottu ryhmään 601, diakonia-alueella vastaa-

Esko Jossas

vasti ryhmään

501 tehtävänkuvauksien antamasta informaatiosta välittämättä. Näillä kohdin moni seurakunta joutunee palaamaan vaativuusryhmittelyyn.

Tehtäväkohtainen palkka

Vaativuusryhmän tultua määritellyksi hallinnon päätöksellä on vuorossa euronääräisen palkan asettaminen. Tässä kohdin sopimus on useasti ymmärretty väärin. Vaativuusryhmälle sovitut vähimmäispalkkoja on luettu kuin palkkataulukkoa malliin 601 = 2275 €. Eli sopimuksesta on luettu ja omaksuttu lause: ”Peruspalkan on oltava vähintään sen vaativuusryhmän vähimmäispalkan suuruinen, mihin tehtävä vaativuutensa perusteella kuuluu sijoittaa.”

Vähemmälle huomiolle on jäänyt sopimuksen seuraava, paljon laajempi kohta: ”Peruspalkka on vaativuusryhmän vähimmäispalkkaa korkeampi silloin, kun

- tehtävässä on piirteitä vaativuudeltaan ylemmästä vaativuusryhmästä ja sen kriteereistä;

- tehtävä todetaan muita samaan vaativuusryhmään sijoitettuja tehtäviä vaativammaksi tai

- on olemassa tehtävään liittyvä erityinen peruste.”

Eli 601-esimerkissä tehtävien palkat pitää asettaa vaativuuden mukaan välille 2275 - 2687 €.

Nykyinen palkka

Kun tehtävä on sijoitettu vaativuusryhmään ja sille on määritelty vaativuuden mukainen palkka euroissa,

IMAGESOURCE/SHOOTER

voidaan kaivaa esille tieto nykyisestä palkasta.

Jos nykyinen peruspalkka on korkeampi kuin uuden järjestelmän mukainen, nykypalkka on uusikin palkka.

Jos taas nykyinen peruspalkka on pienempi kuin uuden mallin mukaan asetettu, eroa kurotaan umpeen vähitellen siten kuin sopimuksessa on sanottu. – Umpeen kurominen on tarkoituksella sovittu hitaasti ja vähittäin tapahtuvaksi, jotta minkään seurakunnan maallinen hyvä ei loppuisi ja tilanteeseen ehdittäisiin varautua.

Miten käy seuraajan?

Moni on ehättänyt kantamaan huolta jo seuraajista ja yleensä nuoremasta polvesta, ja hyvä niin. Tämän syksyn prosessissa on siis asetettu tehtäväkohtainen palkka, joka ei ole kiinni tehtävää hoitavasta henkilöstä. Kun tehtävän hoitaja vaihtuu, tehtävä on edelleen sijoitettuna samaan vaatavuusryhmään ja siitä maksetaan sama tehtäväkohtainen palkka.

Tilanne on toinen, jos saumakohtaisa tehtävään lisätään jotain ja se muuttuu vaativammaksi; silloin tehtäväkohtaista palkkaa nostetaan. Tehtäväkohtaista palkkaa voidaan alentaa vain silloin, jos siitä otetaan jotain pois ja se siis muuttuu vähemmän vaativaksi.

Vaativuus tarkistetaan aina, kun uusi työntekijä tulee tehtävää hoitamaan. Siksi tehdään tehtäväkuvaus ja se vahvistetaan allekirjoituksin.

Erityinen peruste

Tehtäväkohtaiseen palkkaan kuuluu myös erityinen peruste, jonka monet seurakunnat ovat tässä vaiheessa jättäneet vähemmälle huomiolle. Kaikissa niissä tilanteissa, joissa tehtäväkuvaus sisältää erityiseen perusteeseen liittyvää ainesta, asiaan tulee jatkossa palata. Samoin seurakunnissa on hyvä katsoa, täyttyvätkö sopimuksen mainitsemat seurakuntakohtaiset erityisperusteet:

- ”- työskentelypaikkakunnan olosuhteet ja alueellinen sijainti
- tehtävän toimintaympäristö, sen laajuus tai monialaisuus
- tehtävän muut vaatimukset (esimerkiksi kielelliset vaatimukset).”

Yhteistoimintaa, ei sanelua

Järjestelmän paikallisuus ei tarkoita sitä, että työnantaja (kirkkoherra, talouspäällikkö, kirkkoneuvosto) olisivat joutuneet yksinvaltiaan asemaan. Valitettavasti kentän kaiku todistaa, että seurakunnissa ei ole kunnolla lähdetty opiskelemaan normaaliin työelämään kuuluvaa yhteistoiminnal-

lisuutta.

Ongelmana on ollut esimerkiksi se, että molemmin puolin hyväksytystä ja allekirjoitetusta tehtäväkuvauksesta huolimatta talouspäällikkö on määrittänyt vaatavuusryhmän nykypalkasta käsin, onpa joku mennyt omapäisesti muuttamaan kuvauksia.

Tehtäväkuvauksista mahdollisesti syntyneitä erimielisyyksiä ei ole käsitelty yhdessä.

Vaativuusryhmistä ei aina ole neuvoteltu työntekijäpuolen edustajien kanssa eikä pyritty yhteisymmärrykseen siten kuin sopimus edellyttää. Hallinnolle on esitelty vaatavuusryhmittelyä ilman, että luottamusmiesten mahdollista eriävää mielipidettä olisi viety päättäjien tietoon.

Kaikki tämä voi mennä ensikertaisuuden pükkiin. Mutta toivottavasti se ei kerro seurakuntien kulttuurista ja käytännöistä laajemmin.

Sopimuksen mukaan keskustason neuvottelijat seuraavat tilannetta ja reagoivat, jos selviä virheitä ja laiminlyöntejä esiintyy. Ajantasaisista informaatiota siis kootaan sekä liitoissa että Työmarkkinalaitoksessa. ■

Uusi kirkon töissä -opas on lähetetty AKIn jäsenille. Lue arvokasta tietoa palkkausjärjestelmästä ja palvelussuhteesta.

UOLEVI SALONEN

Miesenergiaa Turussa

JOUNI LEHIKONEN
KIRKKOHERRA, TURUN MIKA-
ELINSEURAKUNTA

Miestyö kaipaa perinteisten saunailtojen ja miestenpäivien rinnalle uusia väyliä, joiden kautta miehet voisivat löytää oman paikkansa seurakunnassa. Turussa nuorempia ”äijiä” yritetään tavoittaa muun muassa moottori ja remppakerhon ja kiekkojoukkue Hc Hurmoksen välityksellä.

Seurakunnan miestyöstä puhuttaessa astutaan aina hyvinkin suuria tunteita herättävälle alueelle.

Miksi mies ei löydä paikkaansa seurakunnassa? Onko miehen jotenkin vaikeampi tulla seurakunnan kynnyksen yli? Vai onko kysymys itse tarjonnan – eikä kirkko anna miehelle mahdollisuutta osallistua itsensä näköiseen toimintaan? Miksi nykyajan ”äijät” ja ”tosihemmot” kiertävät seurakuntasalimme ja kirkkomme kaukaa? Vai onko kysymys miestyöstä ollenkaan relevantti näinä aikoina, jolloin kaikenlaista sukupuolista jaotte-
lua pitäisi karttaa?

Ainakin kysymyksiä tuntuisi olevan vastauksia enemmän. Osoittaahan tämä selkeästi, että asia on enemmän tai vähemmän hakusessa tällä hetkellä – ainakin tästä horisontista katsottuna.

Perinteistä tyyliä

Turun miestyöstä puhuttaessa katson asiaa ehkä liiankin heppoiselta, neljän vuoden kokemuksen tuomalta perspektiiviltä. Varmaa tosin vain on se, että ”jotain tarttis tehdä”.

Löytyyhän seurakuntatyön kentätämme perinteistä miestenpäivää ja KRS:n Koirasen poikien saunailtaa, joten on turha väittää, ettei mitään olisi tehty. Ja onhan tuomastoiminnassakin nähty joitakin miespuolisia vastuunkantajia!

Hyvä niin, mutta pienoisenä ongelmakohtana on niin sanottu ukkoutuminen, joka ennen pitkää aiheuttaa työikäisen miesporukan jäämistä keltasta pois. Kysymyksenasettelut ovat aika toisenlaisia 30-kymmppisen koh-

dalla kuin jo hyvän eläkeputken saavuttaneella. Aivan erityisenä haasteena koenkin työikäisen miesväestön saavuttamisen.

Aloitimme seurakunnassamme miesten saunaillat merimieskirjon hyvässä, mutta pienehkössä saunassa kolme vuotta sitten. Tarkoituksena oli kohdata miehiä, joille muuten seurakunnan kynnykseltä ylivoimaiselta ylittää. Yksi maanantai-ilta kuukaudessa ei ollut paljon, mutta oli se pieni alku kumminkin. Ja mikä ilahduttavinta – miehiä tuli. Juuri sellaisia, joille ajattelin illan olevan tarkoitettu. Meitä on kuukausittain kokoontunut pieni porukka, 10 - 15 miestä, saunomaan ja parantamaan maailmaa. Saunanahan on meille miehille mitä parhain paikka sisimmän tunteiden purkamiseen. Samalla miesporukalla olemme käyneet muun muassa kannustamassa Tepsin kiekkajoukkuetta Turkuhalissa vaihtelevalla menestyksellä.

Uusia avauksia Mikaelinseurakunnassa

Vähän nuorempia ”äijjiä” olemme koittaneet saavuttaa moottori- ja remppakerhon välityksellä.

Viikoittainen työmuoto Pansion moottorihallilla yhteistyössä kaupungin nuorisotoimen kanssa on koennut nuoria miehiä 17 - 20 ikävuoden välillä. Kysymyksenasettelut liikkuvat autoista ja mönkijöistä aina syvällisiin elämänskysymyksiin asti. On ollut mielenkiintoista huomata, kuinka nämä nuoret aikuiset ovat innolla mukana tämäläisessä toiminnassa, jossa itse ovat paljon suurempia asiantuntijoita kuin me työntekijät. Lisäksi heidän kielenkäytössään on havaittavissa lievästi siistiyymistä ainakin papin ollessa paikanpäällä. Oma kutsumustani olen saanut olla lukemattomia kertoja selittämässä remppaamisen ohella.

Niin meillä kuin muuallakin on kirkkaasti huomattu se tosiasia, että aikamme kiireisen miehen on vaikeaa

sitoutua mihinkään säännölliseen toimintaan. On otettava uusi suunta – miesten luokse.

Työpaikkavierailu naistenpäivänä kakku- ja musiikkitarjoiluineen tavoitti noin 1000 miestä Aker Yardsin telakan työpaikkaruokalassa. Totta kai paikalla oli myös naisia – tosin alle kolmekymmentä. Seurakuntamme diakonia- ja musiikkityö olivat vahvasti paikalla tuomassa panoksensa sekä katolinen isä Peter, joka ilahdutti puolalaisia komennusmiehiä tuomalla tervehdyksen omalla äidinkielellään. Työpaikkavierailumme telakalla saa joulukuussa jatkoa joulukahvin ja musiikin merkeissä.

Baanalla

”Papit baanalla”-tempauksemme turkulaiseen yöelämään on osoittanut selkeästi, kuinka monella miehellä on tarve keskustella papin kanssa. Pappia ei karsasteta, vaan arvostetaan, että on lähtenyt ihmisten joukkoon. ”Ootko sä ihan oikea pappi”, on ehkä se tutuin kysymys, joka ensimmäisenä kohdetaan. Sen jälkeen jutustelu onkin luontevaa. Pimenevässä yössä monella suomalaisella miehellä tuntuu olevan odotuksia seurakunnan suuntaan.

Oma lukunsa on sitten uusista työmuodoista yleisöluistelu, joka viikoittaisena työmuotona kokoa 100 - 200 kaikenikäistä luistelija Turkuhalliin sekä Kupittaaan harjoitushalliin. Isät ja isoisät lasten kanssa ovat näyttävästi kasvava osallistujaryhmä luistelijoita. Eräs nuori luisteleva isä esittikin meikäläiselle taannoin osuvan kysymyksen: ”Mitä arvelet, onko meitä täällä enemmän kuin sunnuntain jumalanpalveluksessa?” Luistelun lomassa on luontevaa tutustua ihmisiin ja kuunnella heidän kysymyksiään ja ajatuksiaan seurakunnasta.

Puhumattakaan omasta miesten kiekkajoukkueesta Hc Hurmuksesta, joka kerää miehiä niin seurakunnasta kuin sen ulkopuoleltakin – tosin kes-

kustelunaiheet eivät välttämättä ole kovin painokelpoista materiaalia... ”Höntsäkiekko” (= ei lämäreitä eikä taklauksia) on siitä mukava laji, että sitä pelaamalla saa toteuttaa lapsuuden kesken jäänyttä kiekouraa toisten enemmän tai vähemmän kiekkomiesten joukossa lievä huumorinpilke silmäkulmassa. Joukkueemme on pelannut oikein sarjapelejä Lounais-Suomen suurimmassa höntsäkiekkosarjassa Paimiossa. Tuloksena oli vaatimattomasti C-sarjan mestaruus.

Muiden sarjan joukkueiden keskuudessa tunnuimme seurakunnan porukkana alussa olevan jonkinlainen vitsi, mutta kun pelit alkoivat sujua, meidät alettiin ottaa vakavasti. Kiekkoharrastuksen kautta luomme paljon kontakteja miehiin, jotka ovat enemmän tai vähemmän kadoksissa seurakunnasta. Ehkä murtamassa joitakin miehiä ennakkoluuloja kirkon toimintaa kohtaan.

Ai niin. Totta kai meillä on se miesten raamattupiirikin, jonka keski-ikä on 80 vuotta ja jolla on oma funktionsa, kun puhutaan miestyöstä. Totta kai – mutta se on sitten aivan oma juttunsa!

Tulevaisuuden haasteita

On haasteellista kirjoittaa artikkelia miestyöstä, joka ainakin oman työpyödyksen takaa näyttää olevan kovin heiveröistä ja alkutekijöissään. Mutta ehkä on aika kokeilla uudenlaisia avauksia ja luoda polunpäitä miesten maailmaan, jonka rankingissa kirkon toiminta ei taida sijoittua ihan top 10:een.

Miestyö kaipaa perinteisten saunailtojen ja miestenpäivien rinnalle uusia väyliä, joiden kautta miehet voisivat löytää oman paikkansa seurakunnassa. Mitä ne sitten ovat – sitä on syytä pohdiskella miestyön pohjattomien mahdollisuuksien valossa. ■

Kirkon kieli ei pure miehiin

SEPPÖ SIMOLA

PÄÄTOIMITTAJA, KIRKKO JA
KAUPUNKI

Kirkossa elää vahvana uskon mahtiin. Tekstin, puhtaan asian, uskotaan vievän viestin läpi. Kunhan vain löydetään oikea kieli, jolla viestin kohdalle puhutaan.

MINUT PYYDETTIIN alustamaan yhteen synodaalikokouksen kanavista aiheesta ”Kieli kohtaamisen siltana ja esteenä.” Ajatuksena kai oli, että kynämies kun olen, osaisin kertoa, miten kieltä pitäisi käyttää, jotta ihmiset ottaisivat lähetetyn sanoman vastaan. Vähän samaa haistan nyt Cruxilta tullessa pyynnössä. Sananniekan olisi nyt osattava kertoa, miten sanoja olisi käytettävä, että mieheenkin kolahtaisi kirkon puhe.

Mikä on kysymys?

Synodaalikokouksen kanavan osanottajista jotkut olivat kovin tyytymättömiä, kun en puhunutkaan kielenkäytön hienouksista. Sen sijaan yritin selittää, että kuvat puhuvat paljon enemmän kuin sanat. Tekstiä enemmän vaikuttaa se, miten asia ilmaistaan ja avain viestin läpimenemiseen on pikemminkin vuorovaikutus kuin yhdensuuntainen puhe. Pappi tarvitsee mieluummin suuria korvia kuin loppuunsa hiottua puhetta.

Vanha vitsikin kertoo, kuinka New Yorkin erään metroaseman seinällä oli graffiti: Jeesus on vastaus. Seuraavalla asemalla mukamas oli graffiti: Mutta mikä on kysymys. Ei pidä kuvitella, että puhe purisi johonkuhun, jos siinä annetaan vastaus kysymykseen, jota hän ei ole esittänyt.

Joskus joku kysyy, miten löydän jatkuvasti tuoretta sanottavaa lehteeni. Vastaan mielelläni, että keskeinen työvälineeni on työhuoneessani oleva sohva, jossa makaillen vietän suuren osan tavallisesta työpäivästäni lueskellen lehtiä. Väitänkin olevani Suomen kirkon eniten iltapäivälehtiä lukenut mies.

Pystyäkseen kirjoittamaan tämän päivän ihmiselle, minun pitää tietää, millaisten asioiden kanssa tämän päivän ihminen joutuu vastakkain. Tämä sopinee yleisohjeeksi soveltuvin osin myös silloin kun puhutaan muuten kirkon kielestä ja kirkollisesta puheesta. Täytyy kuunnella, mitä ympärillä tapahtuu ja tarttua siihen, mikä ihmisillä on mielessä.

Kato mua

Mitä katsot ensimmäisenä ryhmäkuvasta, olkoonpa se vaikka matkaseurueesi tai luokkakuvasi? Itsesihän sinä sieltä ensin etsit. Kun ryhmäkuvaa katsotaan porukalla, niin aina joku hihkaisee: Kato mua, mulla on ihan hölmö ilme. Kaikkein eniten me olemme kiinnostuneita itsestämme.

Oletkos koskaan huomannut, kun olet kertonut jostain omasta kokemuksestasi, vaikka menetyksestäsi, niin jo heti kolmannessa lauseessa kuuntelijasi alkaa kertoa jostakin vastaavasta, mitä hänelle tai jollekin hä-

nen tuntemalleen on tapahtunut. Ihmiset ovat loputtoman innostuneita puhumaan itsestään. Siksi parasta puhetta, joka puree ihmisiin, on heidän oma puheensa, kunhan olemme valmiit sitä kiinnostuksella kuulemaan.

Kuka tahansa pappi osaa pitää kas- te-, vihki- tai hautauspuheen niin, että se koskettaa tilanteeseen osallistujia, niin miehiä kuin naisia. Se ei vaadi muuta kuin puheen liittämistä kyseisten ihmisten elämäntilanteeseen. Tämä tietysti edellyttää sitä, että hän tietää, minkä porukan kanssa on tekemisissä, mitä he ajattelevat, tuntevat ja odottavat.

Höpinä kirkon opinkohdista, joilla ei ole kosketuspintaa osallistujiin, on kuin helisevä vaski tai kilisevä kulkenen. Voimme kyllä puhua vaikka kuinka hienosti ihmisten tai enkelien kielellä, mutta jos emme puhu siitä, mikä ihmisille todella jotain merkitsee, turha on silloin vaivamme ja turha on puheemme.

Olen menettänyt uskoni

Kirkossa usein esitetty kysymys on, miten ihmiset tulisivat mukaan toimintaan. Jos miehistä puhutaan, pätkäillä juuri sitä, mitä sellaista keksittäisiin, että miehetkin kiinnostuisivat seurakunnan toiminnasta. Miehillä tarjotaan teetä tai laihaa puolukkamehua ja korppuja sekä latinää josta-

”Jos kirkko haluaa tavoittaa miehet ja puhutella heitä, on notkuttava siellä, missä miehet ovat.”

kin teemasta. Teen, korppujen ja lätinän kieli ei mieheen pure. Saunan, oluen ja makkaran kieli on lähempänä suomalaisen miehen sielua. Kun kirkolliseen kulttuuriin ei sovi tämän kielen puhuminen, ei toivoa miesten koamisesta ole.

Olen kaiken kaikkiaan menettänyt uskoni kirkon kokoavaan toimintaan. Ei ole sellaista toimintamuotoa saati puhutapa, joka saisi ihmiset sankoin joukoin kokoontumaan kirkolle. Kirkolla käy pieni prosentti kansasta, eikä se prosentti nouse merkittävästi, vaikka mitä tekisimme.

On aika tunnustaa, että kirkon voimavarat kannattaa suunnata muuhun kuin siihen, että yritetään epätoivoisesti koota porukkaa kirkolle. Jos kirkko haluaa tavoittaa miehet ja puhutella heitä, on notkuttava siellä, missä miehet ovat. Kirkon ihmiset vain mukaan urheilu- ja metsästysseuroihin, leijoniin, kaljakuppiloihin ynnä muihin paikkoihin, joissa miehiä riittää. Siellä, rinnalla, samalla viivalla ja samoissa kuvioissa pyörien voi käyttää niitä isoja korvia. Yllättävästi suomalainenkin mies alkaa avautua, kun on saanut pari huurteista.

Nettiin notkumaan

Monilla käy silloin tällöin mielessä pyhät asiat, vaikeivät syntistä lihaansa saakaan kirkolle raahatuksi. Maa on täynnä hiljaisesti uskovia Luojan salarakkaita, jotka eivät jumalasuhteestaan juuri huutele. Yksi kirkon avainkysymyksiä on, miten näitä ihmisiä voi tukea heidän uskossaan. Miten voidaan antaa välineitä siihen, että näiden suhteet Jumalaan ja lähimmäiseen voivat kehittyä ja vahvistua.

Yksi vastaus on joukkoviestintä. Yllättävän paljon suomalaiset yhä seuraavat tv:stä, radiosta ja lehdistä myös uskonnollisia kysymyksiä. Seurakuntalehtien lukeminen on rukoilemisen jälkeen suosituin tapa, jolla on joku uskonnollinen tai kirkollinen ulottuvuus. Kirkossa olisi rohkeasti lisättävä

”Maa on täynnä hiljaisesti uskovia Luojan salarakkaita, jotka eivät jumalasuhteestaan juurikaan huutele.”

panostusta erilaisten viestintätapojen kautta tapahtuvaan vuorovaikutukseen ihmisten kanssa.

Netti on viimeisen kymmenen vuoden aikana tullut suurimmalle osalle suomalaisista päivittäin käytetyksi välineeksi. Ihmiset viettävät paljon aikaa erilaisilla keskustelupalstoilla ja verkko-yhteisöissä.

Jos halutaan vuorovaikutukseen niidenkin kanssa, jotka eivät kirkolla käy, on netti yksi tärkeä tapa, jossa kirkon on oltava vahvasti läsnä. Se ei merkitse vain sitä, että kirkolla on

omia nettisivustoja ja palveluja. Sen pitää merkitä sitä, että kirkon ihmiset ovat vahvasti mukana erilaisissa nettiyhteisöissä vähän samaan tapaan kuin pitäisi olla mukana metsästysseuroissa, kapakoissa ja niin edelleen.

Sen sijaan, että papit epätoivoisesti yrittävät keksiä, miten saisivat ihmiset kirkolle, olisi paljon hedelmällisempää, että he notkaisivat senkin ajan ja energian verran netissä. Jokaisen papin työnkuvaan pitäisi kuulua viikoittainen ellei peräti päivittäinen netissä notkuminen. ■

Miesnäkökulmaa diakoniatyössä

JUKKA RANTANEN
 DIAKONI(SSA), JYVÄSKYLÄN
 KAUPUNKISEURAKUNTA

Kristilliset arvot ja kiinnostus ihmisen kokonaisvaltaiseen olemukseen saivat Jukka Rantasen hakeutumaan diakonissakoulutukseen.

IHMINEN ON ison asian edessä, kun hän joutuu ratkaisemaan tulevan ammattuuransa. Henkilökohtaisesti 1980-luvun alussa uravalintaa tehdessäni sitä pidettiin melkein koko työikäisyyden mittaisena.

Yhteiskunta muuttuu tänä päivänä valtavaa vauhtia, niin pienen kunnan kuin isomman kaupunkikeskuksen osalta. Inhimillisten olosuhteiden järjestäminen kaikille tuottaa suuria haasteita melko tasavertaisessa demokraattisessa järjestelmässämme. Onneksi tänä päivänä kynnys uudelleen kouluttautumiseen on matalampi, niin työntekijän sisäisistä kuin ulkoisistakin tekijöistä johtuen. Joskus tässä pyörytyksessä kyselee, mikä on makrotason elämisen ylin tavoite ja miten se palvelee minua ja sinua elämisen laatua ajatellen.

Miksi diakonissakoulutukseen?

Miksi miehenä olen valinnut hoitotyöpohjaisen diakoniakoulutuksen ja yli-päättään kirkon koulutuksen? Uravalintaani ovat vaikuttaneet lähtökohdiltaan jo lapsuuden kodin arvostukset, ihanteet ja perinteet. Kodissamme kristilliset arvot olivat elämän perustan kulmakivinä, joista ei niin kauheasti metelöity, mutta niiden olemassa-

olo tiedostettiin. Elämän kriiseissä ja taitekohdissa osattiin turvautua kristillisiin perusasioihin, koska niin oli tehty sukupolvien ajan ja oli kokemus, että usko kantaa, lohduttaa ja vie perille – mikä valtava aarre minunkin käytössäni.

Oma kasvuympäristöni oli hyvin naisvaltainen, viiden siskon ja yhden veljen ympäröimä. Koulussakin sain olla alaluokilla ainoa poika aina viidennelle luokalle asti (keskikoulun 1. luokalle).

Olen ollut siis alusta alkaen naisvaikutteisuuden kylvyssä. Miten tämä on vaikuttanut uravalintaani? En ainakaan ole kokenut kauhua, vaikka olisin ollut ainoa mies työpaikallani. Opiskeluajana sain miespuolisen kollegan kanssa jakaa nuoren miehen kasvua naisenergian puristuksessa.

Uravalintaani vaikuttivat vahvasti kristilliset arvot ja valtava kiinnostus ihmisen olemuksen psyykkiseen, fyysiseen, sosiaaliseen ja hengelliseen ulottuvuuteen.

Sairaanhoitajakoulutuksen näin loistavana vastauksena kysymykseen, mikä on ihminen, miten hän elää, toimii keholtaan ja on vuorovaikutuksessa toisten ihmisten ja Jumalan, Luojansa kanssa. Diakoniakoulutuksen siivun näin upeana vastauksena ihmisen kysymykseen: mikä on elämäni tarkoitus ja hengellinen ulottuvuus.

Miesten jutut

Kahdenkymmenen vuoden diakoniauran jälkeen voin vakuuttaa, että sairaanhoitaja-diakonissakoulutus on loistava pohja työn tekemiselle tässä kirkon yhdessä perusvirassa.

Millaista on olla töissä miehenä naisvaltaisessa diakoniatyössä? Olen viih-

tynyt hyvin työssäni seurakunnassa. Työ vastaa moniin tarpeisiin työroolissa, mutta varmasti myös moniin henkilökohtaisiin odotuksiini. Monta kertaa omasta sukupuolesta miehenä on etua työn tekemisessä.

Naiskollegani diakoniassa ja etäämmällä olevat laajemman työyhteisön naistyötoverit arvostavat meitä miehinä työyhteydessä, koska ihmisenä olemiseen kuuluu niin syvästi sukupuolisuuden tuoma positiivinen jännite. Tämän jännitteen tuoma energia ihmisuhteissa työpaikalla on ainutlaatuisuinen ja merkityksellinen lisätynä muilla henkilökohtaisilla piirteillä.

Miehenä olemiseen liittyy varmasti myös sellaisia perusominaisuuksia ja elämän kokemusta, mikä ei voi kuin olla rikastuttamassa yhteiseloa työpaikoilla.

Tietenkin miehenä olemiseen kuuluvat myös ne miesten jutut, joista ei naisten kanssa keskustella, ja miehen arkisisimpään kuuluvan maskuliinisuuden hoitaminen, mikä ei hoidu kuin miesten parissa.

Miehenä olemiseen on liittynyt myös varusmieskoulutus ja sen jälkeinen reservikoulutus ja muu mahdollinen puolustusvoimien palvelus, allekirjoitaneella rauhanturvapalvelus.

Kaikki nämä yhdessä ovat antaneet paljon ihmisten kohtaamiseen ja ryhmätyöskentelyyn – nykyäänhän puolustusvoimien palvelus on mahdollista myös naisille. Tällä perspektiivillä taaksepäin katsoen näen, että tämä niin sanottu miehinen kansalaisvelvollisuus mahdollistaa tapakasvatusta, terveen me-hengen syntyä ja merkitystä sekä ryhmäkäyttäytymisen kiemuroita.

Kokonaisvaltaista kohtaamista

Diakonissakoulutuksen tuomat valmiudet kokonaisvaltaiseen ihmisen kohtaamiseen ovat mitä parhaimmat. Meillä on koulutuksen tuoma pohja diakoniasta ja hoitotyöstä, eli taustalla on niin sanottu diakonisen hoitotyön malli, jonka rakentamisesta Marjatta Myllylä on tehnyt väitöskirjan 1994 Oulun yliopistossa.

”Diakoninen hoitotyö on professio, jota tekevät diakoniseen hoitotyöhön kouluttautuneet sairaanhoitajat hoitotyön toimintaympäristöissä ja seurakunnissa. Siinä sovelletaan hoitotieteen ja teologian tietoa. Diakonisessa hoitotyössä toteutetaan hoitotyön auttamismenetelmien lisäksi karitatiivisia ja liturgisia auttamismenetelmiä. Diakonisessa hoitotyössä puhutaan ammatillisesta palvelemisesta.

Vuorovaikutussuhde on ammatillinen lähimmäissuhde, jossa hoidettava kokee saavansa lahjomatonta hoitamista ja rakkauden tunnetta. Hoitotyöntekijälle kristillisen ihmiskäsityksen mukainen toiminta voi olla voimavara hoitamisen arjessa. Hoidettavana olevalta ihmiseltä ei edellytetä uskonnollista tai muuta vakaumusta. Diakoninen hoitotyö voidaan oppia koulutuksessa ja pelkkä hoitajan kristillinen vakaumus ei anna valmiuksia tähän työhön.” (Marjatta Myllylä: Diakonisen hoitotyön mallin rakentaminen. s. 5. Hoitotieteen ja terveyshallinnon laitos, Oulun yliopisto 2004)

Seurakunnissa tehtävä diakoniatyö on siis ammatillista palvelemista, jonka vuorovaikutussuhteissa toivon kokeminen ja ammatillisesti rakastetuksi tuleminen ovat oleellisesti läsnä. Toivon kokemisen ajatellaan karkottavan pel-

koa ja lisäävän luottamusta ja turvallisuutta vaikeissa tilanteissa. Diakoniatyön auttamismenetelmiä täydentävät hoitotyön luomien mallien rinnalla karitatiiviset, sosiaaliset, pastoraaliset, katekeettiset ja liturgiset auttamismenetelmät.

Seurakuntaa kuvataan usein kärsivien majataloksi, minne apua tarvitsevat, monin tavoin ”haavoittuneet” seurakuntalaiset (diakonia auttaa seurakuntaan kuulumattomiakin) haluavat tulla apua hakemaan. Diakonisessa hoitotyössä tarvitsemme työkaluja hyvin laajalla skaalalla ja ammatillista otetta käyttää niitä. Viime vuosina olen kokenut, että meidän täytyy muuttaa ja etsiä aivan uusiakin työvälineitä, jotta ihmiset tulisivat autetuiksi.

Mielestäni sairaanhoitajakoulutus antaa hyvää ennakkoluulottomuutta sopivan auttamismenetelmän valitsemiseksi tavoitteena autettavan pääseminen mahdollisimman nopeasti kiinni omaan elämäänsä.

Diakoniatyössä teemme työtä aina-

kin kolmen eri koulutuksen tuomasta viitekehyksestä, minkä näen ihmisten auttamisen näkökulmasta vain positiivisena ja auttamismahdollisuuksia lisäävänä. Kuitenkin viime vuosina diakoniaopiskelijoiden joukossa diakonissakoulutukseen hakeutuvien määrä on ollut selvässä laskussa. Tästä odotan koulutuksesta vastaavien taholta nopeaa tilanteen korjaamista. Menetämme diakoniassa valtavan paljon, jos diakonisen hoitotyön koulutus pääsee kuihtumaan tai peräti loppumaan kokonaan kirkosta.

Ei mitään kummajaisia

Miesten osuus Diakoniatyöntekijöiden liiton jäsenistä on vain 5,4 prosenttia (vuonna 2006), joista diakonissakoulutettuja on noin 10 - 15 prosenttia, eli 0,6 - 0,8 prosenttia liiton jäsenistä. Olemme seurakunnissa todella harvinaisia, mutta emme mitään kummajaisia. Työssä seurakuntalaisten kanssa tätä asiaa ei edes huomaa.

Asiakkaissa en ole huomannut minkäänlaisia käyttäytymiseroja mies-/naisnäkökulmalla.

Iso koulutus- ja palkkapolitiininen kysymys on, miksi diakonissakoulutukseen hakeutuu niin vähän miehiä. Naistenkin saaminen tähän koulutukseen on haasteellista.

Itse voin vakuuttaa, että diakoniatyössä on niin isompia kuin pienempiäkin haasteita ja työssä tarvitaan erilaisia työntekijöitä. ■

Jukka Rantanen kokee, että omasta sukupuolesta on etua työn tekemisessä.

Miesten villiä teologiaa

MATTI J. KURONEN

RUMPALI-ROVASTI, LAPPEEN-
RANTA

KOLME VIISASTA miestä eli idässä. Heitä yhdisti usko siihen, että järkeä voi käyttää uskomisen ohella elämän ja maailman tulkinnassa.

Pitää olla joku foorumi, missä päästään tutkimaan älyllisesti rehellistä uskoa ja eettisesti kestävästä moraalia. Yksi heistä kirjoitti kognitiivisesta dissonanssista uskossa. Toinen ei saanut artikkeliaan psykiatrin uskosta julkaisua lääkäreiden lehdessä. Kolmas kiipeili enkelitikkaita pitkin teollisuusmatematiikan maasta oman perintöuskonsa taivaaseen ja takaisin. Kaikki potivat enkelin aiheuttamaa painivammaa. Heille ei löytynyt tilaa luterilaisen kirkon majataloista. Ortodoksinen seurakunta ja kesäyliopisto avasivat tallin.

Syntyi Willin miehen teologia – ja siitä seurasi itku ja iso parku kirkon siisteissä sisätiloissa. Sen siitä saa, kun menee julistamaan: ”Willit miehet eivät suostu sellaiseen munattoman hovimestarin rooliin, mitä heille tarjotaan näillä kirkollisen rouvaväen kutsuilla, joita pidetään kristillisen uskon muiston kunnioittamiseksi.”

Kyllä kirkko on pojistaan huolehtinut

Poikia ja miehiä pyhä-, rippi- ja isois-koulutetaan, partiokoloutetaan, hiihtoleiritetään, miestenpäivitetään ja raamattupiiritetään. Kun kylälle joudutaan ottamaan joku suurempi kirkollinen kesätapahtuma, pääsevät miehet kirkollisista kaapeista tekemään oikeita miesten töitä, joita edustavat teltan pystyttäminen, penkkien kantaminen, vessojen paikoittaminen, liikenteen ohjaus, yövartiointi ja muut

ylimääräiset kertausharjoitukset. Kaikkia näitä yhdistää käsitys miehestä kuulijana, kohteena ja työläisenä.

Kirkon keossa tuntuvat valtaa pitävän uskonnolliset ja nykyisin entistä enemmän myös hallinnolliset kuningataret, joita pappiskuhnurit kumartavat, ja loput miehet edustavat työläisiä, jotka kantavat kortensa kekoon, kolehdin sakastiin, virsikirjat hyllyyn, tuolit varastoon ja vastuunsa sinne, minne käsketään.

Seurakuntamies on kuuliainen kuulija. Pahimmillaan tämä näkyy niissä kokoontumisajoissa, joita sanotaan miesten päiviksi. Hernekeiton ja yhteisen uskon voimin miehet kuuntelevat – yleensä urheilutaloissa – usko-vaista pankinjohtajaa (Sijointus perheeseen on sijointus tulevaisuuteen), eläke-everstiä, seurakuntatason tapahtumissa majurikin kelpaa (Suomalainen mies sodan ja rauhan töissä) sekä entistä urheilijaa, käyttökelpoisin on sellainen, joka on ensin alkoholisoitunut, mutta tullut sittemmin uskoon (Kestäväenä kilpailussa).

Joskus saadaan jopa piispa kunnioittamaan tilaisuutta läsnäolollaan (Aikamme eettiset ongelmat miehen kannalta). Joskus kaapaistaan niin syvältä, että vapautunut vankikin hankitaan todistajaksi (Kaltereiden varjosta valoon). Kaikille pyritään antamaan lippalakki, tai jos oikein hyvä sponsori saadaan mukaan, voidaan tarjota myös T-paita (Tosi Äijä turvaa Jumalaan). Olennaista on se, että mies avaa sydämensä, mutta sulkee suunsa ja kännykkänsä.

Omallalla tavallaan oikeassa

Miehen villissä teologiassa tätä kuvioita yritetään rikkoa sisältä päin. Se on sukua Vapautuksen teologialle siinä, että kuulija ja kuuntelija vaihtavat

paikkaa. Kysymys ei ole siitä, mitä kirkko opettaa miehille, vaan siitä, mitä kirkko voi oppia miehen todellisuudesta. Toiseksi kysymys ei ole myöskään siitä, millä tavalla kirkko aktivoi miehiä, vaan siitä, mitä miehet saavat kirkon tekemään kanssaan – muuta kuin hirvimetsästäjien peijaiskenttähartauksia. Korkeintaan voidaan kysyä, millaisia muutoksia voimme perustellusti odottaa tapahtuvan miehen uskossa, ajattelussa, työssä ja elämässä sen takia, että hän osallistuu kirkolliseen miestyöhön.

Villi teologinen toiminta ei kokoa kirkolliseen näytehäkkiin panttivankeikseen entisiä ajattelusta, yhteiskunnallisesta suhtautumisesta tai teologisista harhaopeista toipuneita uskon tunnustelijoita. Se antaa heille oikeuden olla omalla tavallaan oikeassa. Kuka sen sanoo, että joku ei marssi tahdissa joukon mukana. Voihan hän kuunnella kokonaan toisia rumpuja tahdikseen.

Pelkäämme pahoin todellisten uskonnollisten uhrin löytyvän sieltä, missä vanhoja totuuksia toistamalla kielletään ihmisen oma ajattelu, uskoon tunnustautumalla tehdään mahdottomaksi todistaa rehellisesti vaikeudesta sovittaa usko ja epäily yhteen ja samaan mieleen ja kieleen. Toisto korvaa todistuksen ja kertaus kertomuksen. Ollaan uskovinaan vaikka ei ihan oikeasti uskoisi.

Ensimmäiset Willin miehen teologian seminaarit tarjosivat jumaluusopillisen puuhamaan tosikoille ja veitikoille. Ne vetivät puoleensa miehiä – ja naisia, jotka olivat menettäneet kotipaikkaoikeutensa kirkossa yleensä ajattelunsa tai yhteiskunnallisen suuntautumisen takia. Joskus puhuttiin kirkollisten kehäraakkien kierrätyskeskuksesta.

Oivalsimme, että näissä töissä tarvit-

TELLERVO KURONEN

Rumpali rovastin mielestä on tärkeää, että ajattelemme itse ja että tahdomme sitä, mitä Jumala tahtoo eikä sitä, mitä meille sallitaan.

see vain ajatella itse, kun jo saa toisin-
ajattelijan maineen.

Ällöymmärtävää psykopaapatusta

Kirkon miestyön suurimmat heikkou-
det liittyvät kieleen, kuullun ymmär-
tämiseen ja vallan käyttöön.

Jos Dietrich Bonhoefferia ei olisi
käärittänyt vain hyvyyden voiman ih-
meelliseen suojaan, hänellä olisi paljon
annettavaa miesteologian tekemiseen.
Vankilakirjeissään hän miettii sellai-
sen uuden teologisen eli pääuskoisen
kielen mahdollisuutta, joka olisi täysin
uskonnotonta ja uskovaisten kielipele-
jä kaihtavaa, mutta niin vapauttavaa,
pelottavaa ja lumoavaa, että sitä olisi
pakko kuulla ja seurata kuuntelemis-
ta kuuliaisuuteen asti.

Tämän kielen puutteessa sorrutaan
miesten kanssa joko ällöymmärtävään
psykopaapatukseen tai pahimmillaan
näennäisreippaaseen tyhjänpäiväiseen
uhon: ”Let’s go luteet, heteka palaa.”

Kilteimmät kiittävät joka tilassa. Ur-
hoollisimmat ilkeävät kirota pahoissa
paikoissa. Sana uupuu puhunnaksi
pääsemättä koskaan lihana liikkeelle.

Miehille ja muille pienille pojille ei
riitä se, millaiseksi maailma ja Jumala
heille puhutaan.

Villin miehen hyvä sanoma on Tuo-
maan, meidän edustajamme Galilean
kalastuskunnassa, evankeliumia: En
usko, jos en itse näe...

Jeesus puhuu kuin mies miehelle:
Ojenna sormesi; tässä on käteni. Mikä
se sellainen usko on, joka ei uskalla
katsoa sitä, mikä näkyy? Riittää sille
uskomista näkymättömissäkin.

Villin miehen teologian hermeneut-
tisen analyysin teemat kasvavat todel-
lisuudesta. Lastenlasten kanssa tehdys-
sä teologiassa sykkivät kysymykset,
joita ei muualla miesten ompeluseu-
roissa ehkä käsitellä:

”Onko enkeli lintu vai nisäkäs?
Osaako Jeesus uida, kun Raamatussa
se vaan käveli vettä pitkin tai nukku

veneessä? Miks aina pitää tulla us-
koon, eiks sinne pitäs mennä?”

Kirkko deokraattisena yhteisönä ei
voi olla koskaan demokraattinen. Jo-
han sen todistavat kirkollisvaalien ää-
nestysluvutkin. Samalla kuitenkin
vahvistuu kaiken aikaa hartaiden har-
vainvalta seurakunnissa, joka suureen
ääneen huutaa ”tavallisten ja työikäis-
ten miesten” perään.

Kirkko piti aikoinaan kansaa kuris-
sa helvetin ja perkeleen pelolla. Sitä
tarvittiin siksi, että täällä kuollaan.
Miesten villiä teologiaa tarvitaan siksi,
että täällä eletään ja halutaan elää ar-
vokkaasti ja iloisesti. Ajateltaisiin itse
eikä sitä, mitä muut ajattelevat ja tah-
dottaisiin sitä, mitä Jumala tahtoo eikä
sitä, mikä meille sallitaan.

Hannu Taanila muotoili eräässä wil-
lin miehen teologia-seminaarissa pe-
rusteesin:

”Jos olisin pappi, niin en perkele,
pelkäisi ketään.” ■

Väärin käsitetty sukupuoli

ARTO KÖYKKÄ

KAPPALAINEN, PIRKKALAN SEURAKUNTA

Me tiedämme tosiasiat: Naisvaltaisten alojen palkkaus on huono, ja naisten on vaikea yhdistää äitiys urasuunnitelmiin. Kirkossa heidän on ollut vaikea päästä ansaitsemiinsa asemiin. Nuorten naisten ulkonäköpaineet ovat kohtuuttomia, ja niihin sairastutaan jo pikkutyöstä lähtien. Naiset tekevät valtaosan kotitöistä ja joutuvat tinkimään monista unelmistaan perheen hyväksi. Tämä kaikki ei kuitenkaan muuta sitä tosiasiaa, että miehet ovat väärin käsitetty sukupuoli.

Kuluneena syksynä Jokelan koulussa oli niin suuri tragedia, ettei se mahdu mihinkään ymmärrykseen eikä moraalisesti kartastoon. Uutiset saivat muistelemaan, mitä minulle tapahtui pienessä Jokelan kylässä, jossa kävin neljä ensimmäistä kouluvuotani. Tuo koulu on nykyään nimeltään Pertun koulu, ja kuuluisaksi tullut Jokelan kirkko on aivan sen lähellä. Jossain kirkon kohdalla oli koulun hiihtokilpailujen maalialue.

Tapahtui Jokelan kansakoulussa vuonna 1967

Murhaajaa en tietenkään kohdannut Jokelan vuosinani, en sinne päinkään, mutta pari pientä säröä minäkin sain Jokelassa. Rikkoontuminen liittyy miehen ja naisen suhteeseen. Jokelassa käsitin, että jossain asioissa mies käsitetään ikuisesti väärin, ja on asioita, joissa hän ei saa ikinä oikeutta vain sen

tähden, että on väärää sukupuolta.

Ensimmäinen tapaus liittyi siihen, kuinka me oppilaat tulimme välitunnilta sisään.

Kellon soitua pihalla olevat oppilaat järjestyivät jonoihin koulun pääovelle. Kullakin luokalla oli erikseen tyttöjen jono ja poikien jono. Sisään päästämässä eri opettajilla oli erilaisia käytäntöjä. Jotkut etenivät järjestyksessä vaikkapa ekaluokkalaisista aloittaen. Tällä käytännöllä ei herännyt suuria tunteita.

Vuotta alemman luokan naisopettaja toimi eri tavoin. Hän teki sisään pääsemisestä eräänlaisen kilpailun. Parhaiten hiljentynyt ja suoristautunut jono sai mennä ensimmäisenä sisään.

Jossain vaiheessa meistä pojista alkoi tuntua siltä, että olimmepa hiljaa tai melusimme, olimmepa suorassa tai virossa, niin aivan sama. Aina ja ehdottomasti tytöt saivat mennä ensin.

Valitimme asiasta omalle opettajallemme, ja hän oli työtoverilleen solidaarinen. Hän sanoi, että varmaan syynä oli meidän jonomme huonous tai ainakin keskinkertaisuus. Hän ehdotti, että harjoittelisimme jonon tekemistä ja tekisimme sitten elämämme parhaan jonon. Sen jälkeen saisimme aivan varmasti himoitsemamme palkinnon, pääsisimme edes kerran tyttöjen edelle.

Pidimme koko poikajoukko välitunnin ajan järjestäytymisharjoituksia ja odotimme innoissamme välitunnin päättymistä. Olin mukana elämäni parhaassa jonossa ja siinä ainoassa, jota on tehty intohimoisesti.

Tytöt menivät ensin.

Tapahtui Jokelan kansakoulussa vuonna 1968

Sinänsä erinomainen opettajamme alkoi väsyä. Se näkyi esimerkiksi sillä ta-

voin, että hän ei järjestänyt meille neljännen luokan keväällä luokkaretkeä niin kuin koulussamme oli tapana. Syyksi hän sanoi sen, että olimme kullaneet hänen voimansa. En käsittänyt silloin enkä ole käsittänyt vielä kukaan, mitä ihmeen väsyttävää meissä mahtoi olla. Mielestäni meillä oli tavallisen hyvä järjestys ilman kohtuutonta kurinpitoa, mutta varmaan hänellä oli jonkun oppilaan kanssa vaikeuksia, jotka eivät kymmenen ikäisille lapsille näkyneet.

Sen erityisharmin kuitenkin muistan, että hän valitti meidän meluavan aivan liian paljon sillä välillä, kun olimme tulleet välitunnilta ja kun opettaja ei ollut vielä saapunut luokkaan.

Niin hän määräsi vekkiihameisen suosikkitytön luokan eteen valvomaan muita oppilaita. Sikäli kuin muistan, tyttöllä oli todella vekkiihame, mutta tällä yksityiskohdalla ei taida olla merkitystä.

Systeemi oli, että tyttö seisoi korkealla, ja kun joku sanoi jotain, tyttö kirjoitti taululle meluajan nimen ja sen viereen viivan. Viiva merkitsi aina viiden minuutin jälki-istuntoa.

Luokassa oli totinen hiljaisuus, koska kaikki halusivat välttää rangaistuksen. Erään kerran satuin kuitenkin kääntämään päätäni. En sanonut mitään, mutta valvojatyttyö kirjoitti nimeni taululle ja sen perään viivan. Hermostuin. Väärästä vastaan oli kapinointi ja siihen oli taas oikeasti käytettävä ääntä, ja mitä enemmän valitin, sitä enemmän tuli jälki-istuntoa. Taululle ilmestyi viivaa viivan perään. Olin kääntänyt päätäni yhden kerran ja lopputuloksena oli melkein kahden tunnin jälki-istunto.

Opettaja tuli luokkaan. Tyttö ja minä selitimme asiaamme, ja opettajan oli varmaan vaikea saada selville, mitä

TIMO KORHONEN/VAIKOTILAA

Kirkollinen aktiivisuus tarkoittaa liian usein puhumisen pakko, vaikka miehet ilmaiset tunteitaan mieluummin tekemisellä.

oli tapahtunut.

Lopulta hän antoi tuomionsa. Hän sanoi, että ”tehdään kompromissi” ja pyyhki puolet viivoista pois.

Tapahtui Tampereen seudulla vuonna 2006

Kun pojasta on tullut mies, hän on saanut paremmat mahdollisuudet puolustaa itseään. On ainakin suurempi valta ottaa jalat alleen. En usko, että kirkko on lainkaan pahin mahdollinen paikka elää miehenä, mutta luulen, että monia miehiä kuitenkin ahdistaa se, että miehelle sallitaan kirkossakin toisinaan vain puolet ihmisyydestä, se naisten puoli. Hänet pakotetaan sääntöihin, joita hän ei ole ollut sopimassa ja joita hänen ei sallita rikkoa.

Pahimpia asioita on se, että kirkollinen aktiivisuus tarkoittaa liian usein puhumisen pakkoa, vaikka me miehet ilmaisemme tunteitamme mieluummin tekemisellä, ja kun puhumme tunteistamme, puhumme niistä mieluiten kiertotietä. Selitämme jalkapalloa, bändejä, autoja ja muita vekotti-

mia. Niiden avulla ilmaisemme itseämme ja sisintämme, vaikka naiset eivät sitä huomaa.

Ja sitten on niitä tilanteita, että mies tungetaan kirkossa liian ahtaaseen kuosiin, jossa hän viihtyy yhtä huonosti kuin viihtyy liian pienissä housuissa.

Joskus tämä ahdistus konkretisoi- tuu, ja siitä kärsii vielä pappinakin.

Viime vuonna seurakunnassamme vieraili kenttäpiispa Hannu Niskanen. Hän on läheinen tuttu niiltä ajoilta, kun hänellä ei ollut komealta kalskah- tavaa titteliään, vaan hän oli Järven- pään seurakunnan nuorisopappi.

Minulla ei ollut sunnuntaina kirk- kovuoroa. Panin tavalliset vaatteet päälleni ja menin kirkkoon kuuntele- maan Hannua. Hannu puhui hyvin ja valaisi ajatustaan hyvällä esimerkillä. Minulla ei ollut vähintäkään tarkoi- tusta mennä kirkkokahveilla hänen pöytänsä, koska ajattelin, että hän oli seurakuntamme virallinen vieras, ja niin minun olisi parasta pysyä vähän sivummalla. Tyytyisin vain morjensta-

maan. Varsinkaan Hannun vaimo ei kuitenkaan suostunut tähän, vaan pyy- tämällä pyysi minut pöytään. Ehkä tunsin olonsa vähän yksinäiseksi, kun lähellä ei ollut ketään muuta hänelle tuttua ihmistä.

Kun tästä kahvipöydästä vapauduin, minut otti puhutteluunsa muuan elä- keläisnainen. Hän valitti sitä, että olin tullut kirkkoon liian arkisissa vaatteis- sa. Minulla oli siniset farmarit ja taval- linen pusero. ”Kyllä sinun asemassasi olevan papin pitäisi käsittää, että kun tullaan kirkkoon, pitää olla asianmu- kaisesti pukeutunut.”

Harvoin olen ollut niin loukkaantu- nut, pohjia myöten. Ensinnäkin sanoi, että on se nyt kumma, kun kel- paan kenttäpiispan kahviseuraksi samaan pöytään, mutten kirkon ehtool- lispöytään, koska vaatteet ovat väärät.

Sanoin, että virkaa hoitavan papin kuuluu pukeutua tehtäviensä mukai- sesti. Se on selvää, täysin selvää. Yhtä ilmeistä on myös se, että kun papilla ei ole toimitusvuoroa, hänellä on oikeus tulla kirkkoon juuri niissä vaatteissa, joissa hän parhaiten tuntee olevansa oma itsensä. Kerroin, että käytän pu- kua vain virallisissa tilanteissa. Kun saan olla sitä, mitä alkuaan olen, olen arkisissa vaatteissa. Sanoin tiukasti, et- tä papin toimituksessa minua saa va- paasti arvioida, mutta vastaavasti mi- nullakin on oikeus tulla kirkkoon ta- vallisena miehenä. Se on perusoikeute- ni, koska Jumalan armo kuuluu myös minulle.

En vakuuttanut häntä. Hieman myöhemmin oli paikallislehdessä yleis- önöastokirjoitus, jossa joku kirjoitti nimettömyyden taakse kätkeytyen mi- nua kuitenkaan mainitsematta: ”Kirk- koon ei tulla viritettyessä ruutupaidas- sa, likaiset kengät lintallaan, tukka kampaamatta, parta rehottaen muuten vain.”

En tiedä, mahtoiko joku toinenkin mies tehdä samat johtopäätökset kuin minä tein. ■

HENNA HAUTA-AHO

Nuoret miehet:

Jumalanpalvelukseen iloa ja välittömyyttä

HENNA HAUTA-AHO

PASTORI, NUORI AIKUINEN KIRKON JÄSENEÄ -PROJEKTISIHTTEERI, KIRKKOHALLITUS

Helsinkiläisessä kirkossa kello kymmeneltä on hyvin tilaa. Jumalanpalvelusta viettämään suureen kirkkosaliin on koontunut pieni seurakunta. Istun penkissä kirkon etuosassa seurassani joukko nuoria miehiä.

YHTEISELLÄ ATERIALLA messun jälkeen ihmettelemme kirkon tyhjyyttä. Meidän lisäksi ihmisiä oli ehkä nelisen-

kymmentä, ja he istuivat tilassa hajallaan. Alle viisikymppisiä oli kuulutuksia kuulemaan tullut vihkipari ja todennäköisesti juuri kastettu vauva vanhempineen. Nuoret miehet olivat paikalla tilauksesta. Nuori aikuinen kirkon jäsenenä -projekti haluaa ottaa selvää nuorten miesten asenteista ja ajatuksista kirkosta miestyöryhmän avulla. Eri aloja edustavien nuorten miesten kanssa käytiin tällä kertaa tutustumassa jumalanpalvelukseen. Messun jälkeen vaihdettiin ajatuksia yhteisellä brunssilla.

Monipuolisuutta ja nykyihmisen elämänrytmiin sopivia aikoja

”Sunnuntai kello 10 on jo lähtökohtai-

sesti epätoivoinen aika nykypäivänä saada väkeä liikkeelle”, toteaa radio-toimittaja Ile Uusivuori. Pidettiin melkoisena resurssien hukkaamisena sitä, että kaikissa vierekkäisissä kirkoissa järjestetään samantyyppinen messu samaan aikaan puolityhjiä saleille. Ryhmässä kyseltiin, miksei kirkossa järjestetä enemmän erilaisia jumalanpalveluksia eri-ikäiselle väelle? Kovin monella ei ollut käsitystä siitä, millaisia messuja kirkoissa järjestetään. Kirkon viestintä ei nuoria aikuisia juuri tavoita. Ainoat jumalanpalvelukset, jotka olivat ylittäneet uutiskynnyksen, olivat Metallimessu ja Tuomasmessu.

Avautuuko kirkkoslangi?

Jumalanpalveluksen kieli on ongelmallinen nuoremman sukupolven kohtaamisessa. Kirkkokäsikirjan tekstit saattavat johdatella liturgin puhumaan myös vapaammissa osioissa kankeasti ja yleinen arvokas tunnelma saattaa johtaa liialliseen jäykkyyteen.

Nuoret miehet kokivat messun terminologian ja kielen ylipäänsä etäiseksi ja vaikeaksi sekä liturgian että saarnan osalta.

Satunnaisen jumalanpalvelusvieraan silmissä tilaisuus jää monesti hyvin etäiseksi ja kylmäksi. Jos kirkon kieli on tuttua ja on paremmin sisällä messun kokonaisuudessa, niin se voi varmasti antaa jotain, mutta jos mukaan tulee kylmiltään, on aika vähän kiinnekohtia. Etäisyyttä ei kuitenkaan tuo vain puhuttu kieli, vaan myös käyttäytymistavat, asenne ja musiikki. Messun käytäntöjä ja kieltä pitäisi tuoda lähemmäs tätä päivää, jotta se puhuttelisi myös muita kuin säännöllisesti kirkossa käyviä.

Mikä ihmeen juhla?

”Ai tämän pitäisi olla seurakuntalaisten yhteinen juhla? On kyllä juhlatunnelma melko kaukana. Koko homma tuntuu varsin ankealta ja raskaalta. Missä on ilo? Miksi kirkon työntekijät pönöttävät edessä, puhuvat korokkeelta, eivätkä tule lähelle? Odotan henkilökohtaista kontaktia”, ihmettelee konsultti Tommi Nissilä.

Alun synnintunnustuksen merkitys ei kaikille avaudu, ja se aiheuttaa myös ahdistusta.

”Hetki alkuun pitää pyydellä anteeksi sitä, kuinka syntinen ja huono ihminen on, ja siitä homma sitten lähtee käyntiin”, kummastelee Tommi Nissilä. ”Syntiseksi leimaamisesta tulee kiukkuinen olo. Ei ole kyse siitä, etten tietäisi, että olen elämässä ryssinyt”, toteaa Matias Ollila, poliitikon alku Turusta.

En lainkaan ihmettele reaktioita. Ihmisten hengellisyydessä tapahtuneet muutokset vaikeuttavat yhteisiin, tasa-päistäviin ilmaisiin liittymistä. Nykyihminen haluaa ilmaista omin sanoin sen, mikä on itselle syvästi totta ja merkityksellistä. Hän haluaa myös rippittäytyä silloin, kun kokee sitä tarvitsevansa. Toki voimme sanoa, että kaikki me tarvitsemme syntien anteeksiantoa jatkuvasti, mutta rippiin voi kuitenkin liittyä vain silloin kun aidosti sen haluaa tehdä.

Kaikki eivät edes yhdistäneet yhteistä synnintunnustusta rippiin. Hienona pidettiin katolisessa kirkossa olevaa mahdollisuutta mennä puhumaan henkilökohtaisesti papin kanssa ja rippittäytymään. Täysin uutta informaatiota useimmille on se, että yksityinen rippi on mahdollista myös meidän kirkossamme. Tätä palvelua lähemmäs nuorten elämää tuovat hyvin nettipappi, palveleva netti ja myös chatpappi.

”Jengi hakee kirkosta hyvää fiilistä, rauhaa ja elämän myönteisyyttä. Tilaisuudesta tulee enemmänkin surullinen fiilis, kylmä ja etäinen. Haluaisin nähdä aitoa fiilistä. Mihin tarvitaan kirkkoa, kun ei sitä yhteisöllisyyttä ole siellä? Eikö seurakunnan pitäisi olla uskovien yhteisö, jossa voi olla yhdessä ja jakaa ajatuksiaan”, kyselee Ile Uusivuori.

Nuoret miehet toivat esille sen seurakunnissakin varmasti tiedostetun asian, että rippikouluierillä ja muun nuorisotyön puitteissa tarjottavien jumalanpalvelusten ja seurakuntien muun jumalanpalveluselämän välillä on hyvin suuri ero. Nuorten messun yhdessä tekemisestä, bändin säestämistä nuorten veisuista ja rennosta meinigistä on melkoinen hyppäys seurakunnan perus jumalanpalveluksen hartaaseen tunnelmaan, saarnanuotin kuulosteluun ja urkujen tahdissa laulamiseen.

Jumalanpalveluksen tulisi olla seurakunnan yhteinen juhla, mutta nykyisellään aito yhteisöllisyys ei toteudu

monessakaan seurakunnassa.

”Miksi rahaa ei ohjata sellaiseen, mikä ihmisiä kiinnostaa”, ryhmässä kyseellään.

Niin sanotut erityismessut ovat jo pitkään vetäneet väkeä kirkkoon kuten myös erilaiset hiljentymisen muodot, konsertit ja tapahtumat. Onko meillä syytä rippittäytyä aamun perinmessuissa kunnes väki lopullisesti katoaa? Voisiko niihinkin yrittää löytää entistä enemmän monipuolisuutta ja yhteisen juhlan meininkiä? Voitaisiinko suurissa seurakunnissa profiloida eri kirkkojen päämessuja? Joissakin seurakunnissa onkin jo rohkeasti lähdetty tähän suuntaan positiivisin tuloksin.

Kulttuurisesti kirjavassa maailmassa on kohtuutonta olettaa, että voisi löytyä yksi muoto ja tyyli, joka olisi kaikille seurakuntalaisille koskettava tapa ilmaista uskoaan. Jumalanpalveluselämään on saatava lisää joustoa ja monimuotoisuutta – ei vain nuorille aikuisille, vaan kaikille ikä- ja ihmisryhmille. Jumalanpalvelusuudistuksen mahdollisuudet on syytä ottaa käyttöön. Toteuttamalla vaihtelevia messuja, voidaan antaa jokaiselle seurakuntalaiselle mahdollisuus kokea yhteyttä Jumalaan häntä parhaiten puhuttelevalla tavalla.

Mistä löytyy ilo?

Nuorten miesten mielestä paljon on kiinni siitä, miten messun työntekijät vetävät homman. Rennosta yhdessäolosta ja jakamisesta tulee hyvä olo. Enemmän kaivataan erityisesti aitoa kohtaamista ja rentoa keskustelua yhteisen pöydän äärellä. On tärkeää, että ollaan kaikki samalla tasolla. ”Eikö kirkko voisi olla enemmän niin kuin yhteinen olohuone”, kyselee Marzi Nyman.

Musiikilla on hyvin oleellinen rooli siinä, miten ihmiset viihtyvät. ”Nykyihminen ei osaa laulaa urkusäestyksellä”, väittävät nuoret miehet. Mu-

siikkityyli on niin kaukana nuoren aikuisen elämän tärkeistä ja tutuista tyyleistä, että se ei puhuttele. Vaikuttaa siltä, että virret sen sijaan voivat välittyä uusillekin sukupolville tutummilla tyyleillä säestettyinä, kuten esimerkiksi pop- ja metallimessun sekä erilaisten virsisovitusten suosio osoittaa.

Chillailua ja hyvää musaa

Millainen uskonnollisuus sitten puhuttelee nuorta aikuista? Tyypillistä on kaipuu hiljentymiseen ja rauhaan. Myös rukous on tärkeää. Musiikilla ja kokonaisvaltaisella elämyksellisyydellä on suuri merkitys. Pyhän kokeminen on puhetta, saarnaa ja selityksiä tärkeämpää. Halutaan kokea kaikilla aisteilla ja ilmaista myös fyysisesti.

Kyllä nuoria miehiä kuitenkin kirkkoon joskus eksyy. ”Kyllä minut saa kirkkoon”, toteaa Ile Uusivuori. Häntä kiinnostaa erityisesti hyvä musiikki, uudenlaiset lähestymistavat ja mielenkiintoiset ihmiset. Toki tilaisuudesta pitäisi myös osata kertoa niin, että se tavoittaa nuoren aikuisen, joka ei juuri seurakuntalehtiä lue eikä aktiivisesti tietoa etsi. Siinä onkin haastetta kerakseen. Ainakin urbaanissa kontekstissa pätee hyvin englannin kielinen sanonta ”out of sight out of mind”, kirkon täytyy näkyä juuri niissä medioissa, joita nuoret aikuiset käyttävät, muuten kirkkoa ei ole olemassa heille.

Myös nuorille aikuisille ehtoollinen on messussa erityisen tärkeä hetki. Se onkin tilanteena äärimmäisen moniulotteinen. Siinä saa itse toimia, liikua ja koskettaa. Ehtoollisen mysteerissä ihminen saa tulla kohtaamaan Pyhän Jumalan, joka puhuttelee ihmistä kokonaisvaltaisesti. Mukana ovat tuoksut, maut, äärimmäisen vahvat visuaaliset symbolit, toiset ihmiset, kosketus, yksinkertaiset sanat, musiikki ja liike.

”Kirkkoon voi tulla jättämään oman

painolastinsa”, toteaa linja-autonkuljettaja Samuli Sarén. Kirkkoa pidetään hyvänä paikkana omien juttujen pohdiskelulle. Matias Ollila toteaa, että saarna ja muut papin jutut menevät monesti ohi korvien, Matiakselle papin monotoninen saarnanuotti saattaa parhaimmassa tapauksessa edesauttaa pääsyä tilaan, jossa tulee mietittyä omia juttuja; Millä tavalla elän? Miten haluan elää? Kirkossa on lupa pohdiskella ja mukavaa on myös lupa laulaa.

Aiheet ja sisältö ovat aina ajankohtaisia

Kristinuskon perussisältöjä ja aiheita nuoret miehet pitävät erittäin ajankohtaisina. Ne ovat osa elävää elämää, ja samoja teemoja käsitellään jatkuvasti sekä mediassa että keskusteluissa. Esitystapa on kuitenkin pahasti vanhentunut monella tavoin. Sekä käytetty kieli, käsittelytapa että muu viestintä on kaukana nykypäivästä.

Esimerkiksi jumalanpalveluksen teemana ollutta anteeksiantamisen teemaa pidettiin äärimmäisen relevanttina ja kiinnostavana. Nuoria miehiä kiinnostaisi pohtia sitä, mitä anteeksiantaminen on oikeasti tässä elämässä? Mitä vaikeuksia siihen liittyy tänä päivänä? Mitä se voi merkitä minun ja läheisten elämässä?

Pastorin pitäisi uskaltaa olla samalla viivalla, olla aidosti ihminen ja tuoda teemat lähelle.

”Se kiinnostaa, kun joku viisas ihminen puhuu aidosti omasta elämästään. Myös epäonnistumisista”, kertoo Samuli Sarén. Pappien koulutukseen ehdotettiin reilusti lisää esiintymiskoulutusta, joka voisi auttaa asioiden viestimässä ja kohtaamisessa. Kovasti toivottiin myös sitä, että papit puhuisivat ihan normaaliäänellä.

Ile Uusivuori kokee, että ”kirkolle on käynyt samoin kuin kouluruualle, siitä on tullut mautonta mössöä. Jumalanpalveluksessa ja ehkä muussakin

toiminnassa yritetään miellyttää kaikkia ja ei sitten oikein kohdata ketään”. Puhutaan kauniisti ja ylevästi, mutta on vieraannuttu elämästä ja nykymaailmasta. Tarvitaan rohkeutta, aitoutta ja elämän säröjenkin esilletuomista.

Jeesusta nuoret miehet pitävät mielenkiintoisena hahmona. Hänen tavataan elää ja ajatuksistaan halutaan kuulla. Mitä kyseinen nuori mies ajatteli elämästä? Miten hän suhtautui muihin ihmisiin?

Jumalanpalveluksessa painotetaan nuorten miesten kokemuksen mukaan paljon ”ajasta iäisyyteen -juttuja”. Nuorelle miehelle tämä ei ole se kiinnostavin näkökulma. Ajankohtaisempia ovat kysymykset: Miten selviän tästä elämästä? Mitä on hyvä elämä? Miten minusta voisi tulla onnellisempi? Miten voisin olla parempi ihminen muita kohtaan?

Olisi tärkeää, että kirkossa avattaisiin keskusteluyhteys nuorten aikuisten kanssa niissä elämän tarkoitukseen ja jumalasuhteeseen liittyvissä asioissa, jotka heitä askarruttavat.

Voimme toki jatkaa vastausten tarjoamista kysymyksiin, joita ei ole esitetty, mutta arvelen, että kuulijakuntamme ei sillä keinolla ainakaan lisäänty.

On lähdeävä ihmisen aidosta tarpeesta ja kysymyksestä, jotta voidaan todella kohdata ja rakentaa merkityksellistä suhdetta myös nuoremman sukupolven kanssa. Iäisyyden kysymykset kohtaavat meidät kaikki varmasti aikanaan.

Olisi tärkeää, että meillä säilyisi yhteys nuorempiin ihmisiin, jotta he siinä vaiheessa osaisivat tulla kirkkoon etsimään vastauksia myös niihin.

Lisätietoja projektista osoitteesta www.ev.fi/nuoriaikainen. ■

På jakt efter svaret på den outtalade frågan:

Duger jag som man

STEFAN FORSÉN

DIREKTOR, LÄRKKULLA STIFTELSEN

Varje man behöver få sin manlighet bekräftad. Men vad är en sund manlighet, som kan ges vidare från far till son. Som män vill vi varken bli kastrerade och tämjda, instängda i en konventionell tråkighet – men vi vill inte heller leva som ständiga odågor: pojkar som inte kan bära sitt ansvar.

– När jag tänker närmare efter så skulle jag nog bli väldigt sårad om någon ens på skämt definierade kvinnlighet på samma sätt som vi nu definierar manlighet, sade en kvinnlig kollega under ett samtal vi hade om, just det, manlighet. Jag hade ställt frågan även till henne som jag ställt så många andra just den tiden, hur hon skulle beskriva manlighet. Efter några skämt lyfte hon fram ord som muskler och styrka, storväxthet och smala höfter, och det var då som insikten slog henne. Om man försökte sig på att definiera kvinnlighet i motsvarande termer skulle de ju handla enbart om utseende, storlek på bröst m.m. Och vilken man skulle våga definiera en kvinna i sådana kategorier?

Kan man definiera sund manlighet

Vad är manlighet? Orsaken till att jag

HANNU HAUKKALAKUVAKOTIMAA

"Pappan skulle vara den förste mannen i pojakens liv, och alltid förbli den viktigaste mansförebild", skriver John Eldredge.

stälde frågan till människor jag mötte var att jag börjat läsa en bok av en amerikansk författare som tydligen hade fördjupat sig i mannens livssituation mer än vad jag träffat på tidigare.

När det svenska företaget Sifo rese-

arch 2003 bad ca 1000 svenska män och kvinnor över 30 år betygsätta ett antal symboler för manlighet på en tiogradig skala blev de tio främsta symbolerna följande:

1. Vara praktiskt händig (7,1); 2. Ha bra potens (6,4); 3. Ha välavlönat jobb

(5,9); 4. En attraktiv partner (5,9); 5. En vältränad kropp (5,8); 6. Ett attraktivt yttre (5,5); 7. Vara sportintresserad (4,9); 8. Alltid vara redo för sex (4,9); 9. Äga tekniska prylar (3,9) och 10. Ha en häftig bil (3,3).

Jag känner inte till vilka alla symboler som fanns med från början, men onekligen känns det väldigt ytligt, utseende och sexfixerat. Med de här beskrivningarna kunde mannen enkelt ersättas, tycker man. Det måste finnas något annat som mera väsentligt när det gäller att beskriva vad en man är. Men faktum är att man undersöker mäns våldsbeteende, man talar om behovet av feminism (på bekostnad av mansdominans), man utforskar skillnader mellan pojkar och flickors framgångar i skolan – men en enkel beskrivning på vad sund manlighet är kan man inte få fram, verkar det som.

Under mina samtal med människor i jakten på att finna en definition på manlighet kom småningom ett antal begrepp att vaskas fram. Ett av dem var att erbjuda trygghet, det slag av styrka som kan beskydda. I och för sig är definitionen intressant och fungerande men den lämnade mig ändå litet villrådig. Kanske för att den var formulerad av en kvinna. För faktum är att män och kvinnor säkert kommer att definiera såväl kvinnlighet och manlighet på olika sätt. Och den intressanta frågan för mig som man är väl att finna ett svar på den bakomliggande frågan som nog plågar alla män: Är jag en man i tillräckligt hög grad?

Manlighet går vidare från far till son

Den hemlighet som den amerikanske författaren (John Eldredge, *Wild at Heart*, Nashville Tennessee, 2001) verkade ha upptäckt var att kvinnor inte är de rätta att söka svaret hos när det gäller manlighet, eller när det gäller den bakomliggande frågan om jag duger. Och jag är böjd att instämma hel-

”Kyrkans familjearbete kunde utvecklas också när det gäller männens och pojkarnas behov”, säger Stefan Fosén.

hjärtat. Eldredge hävdar, med erfarenhetens rätt, att maskulinitet är någonting som överförs. Manlighet kan inte läras i kamratkretsen och inte heller i kvinnornas värld. Den måste överföras av pappan. Eldredge skriver:

”Guds ursprungliga plan var att fadern skall lägga grunden i en ung pojkes hjärta, och vidarebefordra till honom den grundläggande kunskapen och tillförsikten om sin egen styrka. Pappan skulle vara den förste mannen i pojkens liv, och alltid förbli den viktigaste mansförebilden.”

Så rätt, men samtidigt så svårt. Manlighet går vidare från far till son enkelt och bekvämt, men samtidigt är det också på den punkten som det kan gå fel. Och Eldredge konstaterar också att han inte har träffat på en enda man som inte skulle bära på ett sår i livet, vanligtvis åsamkat av pappan. Och då handlar det om att pappa har låtit bli att bekräfta manligheten eller kanske sagt något förklenande eller helt enkelt varit så frånvarande att ingen överföring kunnat äga rum. Och detta är ett sår som varje man måste komma till rätta med om han vill hitta ett svar

på den pockande frågan. Duger jag som man? Är jag tillräcklig som man?

Kvinnan kan inte ge bekräftelse på manligheten

Det finns ju överallt, dessa manlighets-sökare. Vi ser dem på dyra motorcyklar, införskaffade när man ”äntligen” har råd, men i själva verket fungerar de som manlighetsförstärkare. Bredbent stående och iförd kläder som ropar macho möter många män sin omgivning, döljande det sår som fortfarande värker i själen och ifrågasätter själva manligheten. Det är en fåfäng kamp som ibland väcker mera löje än respekt, men den är inte mindre verklig för den skull.

Och så då till den för kyrkan pockande frågan i sammanhanget. Vad kan kyrkan ge oss – alla vi män som söker vår manlighet?

Det kyrkan kunde ge, och som ibland har förverkligats, är ett forum för män. En tillflyktsort där det är okej att söka svaret på frågan: duger jag som man? Problemet är bara att frågan som jag nu med Eldredges hjälp formu-

lerar så tydligt ligger bakom dubbla lås, djupt i den manliga själen. Och de som skulle behöva hjälp med att hitta svaret flyr ofta alla sådana platser som påminner om smärtan. ”Så desperat har jag inte ännu blivit att jag skulle springa till prästen för att få hjälp med att vara man”, är ett mildt sätt att uttrycka den avoghet som präglar den vanliga inställningen.

Så istället flyr mannen till sin kvinna för att finna en bekräftelse på sin manlighet. Och då kommer det väl oftast att handla just om utseende, sex och i någon mån pengar helt i enlighet med den citerade Sifundersökningen ovan. Och den bekräftelse på manligheten som mannen söker hos sin kvinna får han så gott som aldrig. Så kvar blir besvikelserna. De relationerna är många där mannens desperata försök att vinna bekräftelse har lett till kvinnans besvikelse och resignation av typen ’jag får väl lov att göra allt på egen hand’, och sedan till mannens besvikelse, ’hon behöver mig inte och jag är inte tillräckligt mycket man för henne’ och vid det har relationen spruckit.

Vad är det jag behöver som man. Kanske har Elredge rätt när han arrangerar sina ”bootcamps”, äventyrsvandringar för män. Mellan aktiviteter och vildmarksliv finns det möjlighet för att dela erfarenheter vid lägerelden och få manligt stöd för de ansträngningar som behövs för att inte bara få bekräftelse i att jag är tillräcklig som man, utan också kunna leva som en man som är tillräckligt manlig. En man behöver mera än uppmuntrende ord och bekräftelser. Han behöver få sin manlighet bekräftad av äldre män.

Överföringen av manligheten går från en generation till nästa

En vän i 40 års åldern praktiserade som cowboy utomlands ett tag och fick där uppleva något av manlig initiering. Han var mycket imponerad av den miljö som pojkarna växte upp i. I

olika team och med en blandning av olika åldrar arbetade männen med varierande arbetsuppgifter på ranchen. Ett axiom var att ingen man kunde ett arbetsmoment innan någon annan lärt honom det. Det var ok att försöka och misslyckas.

Min vän fick en inofficiell ”lärare” i en 80-årig ranchägare som väckte honom kl. 4.30 på morgonen med frukost. Sen blev det att rida in boskap, reparera stängsel, ge vatten till djuren, fånga in bortsprungna djur o.s.v. I allt hade min vän andra män som introducerade och korrigerade.

För första gången i sitt liv fick han uppleva fadersgestalter som räknade med honom, tog honom på allvar och initierade honom i det ”manliga” arbetet på ranchen. Han upplevde faderskap i praktiken och växte inombords som man.

Alla pojkar på ranchen fick genomgå samma outtalade initiering i den manliga cowboy-världen och hade åtskilliga äldre förebilder att se upp till och efterlikna.

Min vän jämförde med de stadsungdomar i en storstad han lärde känna, vilka hade föräldrar som arbetade utanför hemmet och sökte förebilder bland jämnåriga, i rockvärlden och i goth-stilen. Tryggheten och sund manlig stolthet bland tonåringarna på ranchen, kontrasterade tydligt mot vilsheten och osäker könsidentitet bland tonåringarna i storstaden.

Nu har vi ju inga rancher till vårt förfogande och storleken på våra bondgårdar medger inte anställning av tillfälliga säsongsarbetare. Men modellen med överföring av manlighet från en generation till nästa kunde väl gå att tillämpa ändå. Kanske kyrkans familjearbete kunde utvecklas också när det gäller männens och pojkarnas behov. Jag tror inte att jag har helt fel, om jag säger att kyrkans familjearbete till 80 % är mamma-barn fokuserat. Och blir det mer och mer hela tiden.

I min ungdom ordnades det i Hel-

singforsregionen läger för pappor och söner (visserligen enbart på finska, men ändå). Numera förekommer de men i mycket mindre grad. Och vad beror det på? Behovet av att överföra manlighet har knappast avtagit.

Att kalla någon fader är en hedersbetygelse som uttrycker respekt

När det gäller flickors och pojkars behov i skolan har en del undersökningar påvisat att skolan, sådan vi idag vill att den skall vara, i alltför hög grad uppmuntrar elever som kan sitta stilla, reflektera, ta emot instruktioner och följa dem så noggrant som möjligt. Slutsatsen är enkel. Skolan passar bättre för flickor än för pojkar. Och det är lärarna medvetna om. Så de dövar sitt samvete genom att se genom fingrarna med pojkarnas ”orolighet” och skolleda. Men skolan visar ändå med all tydlighet att man värderar flickors betende högre än pojkars och spelar mera enligt flickornas regler än pojkarnas.

I församlingen uppmuntrar vi till ett sökande efter inre tillväxt och strävan efter att förverkliga Guds vilja i sitt liv. Vilka värden för vi fram när det gäller sättet på vilket detta skall ske? Finns det utrymme för flickor och pojkar på sina egna villkor? Har vi modeller som beaktar såväl det kvinnliga som det manliga i församlingen? Och vilka värden är det som vi som församlingens anställda, präster och övriga verkar hylla. Jag är rädd för att svara på frågan. Svaret kan vara alltför smärtsamt.

Jag hade möjligheten att besöka Egypten och den koptiska kyrkan för ungefär ett år sedan. Det var en intressant resa på många sätt. En sak som i det här sammanhanget var mycket frapperande var vilken enorm betydelse prästerna hade i det vardagliga livet för de kristna. Tröskeln för att kalla på prästen var låg, och det vanliga tilltalsnamnet fader var inte en artighetsfras

eller en tom titel utan var en hedersbetygelse som var förtjänad och värderad. Här hade vi att göra med andliga fäder som förde vidare en tradition som på något märkvärdigt vis kopplar samman min väns upplevelse bland cowboyen och den koptiska kyrkans vardag. En överföring av konsten att leva, av konsten att vara man, som har rötter ända i ökenfädernas visdomstradering.

Ingen skall behöva bli kastrerad

Diskussionen om faran med att ge Gud Fadern antropomorfa drag genom att hålla fast vid någotdera genus (han eller hon) har lett till att det idag är litet fult att fråga vad Gud Fader kan lära om manlighet.

Men tänk om vi har förlorat något avgörande genom att inte ha Gud Fader själv som förebild för manligheten? Om det ändå är så att Gud vill fostra mannen till sin avbild i en trygg kärleksidentitet genom äventyr, i strid

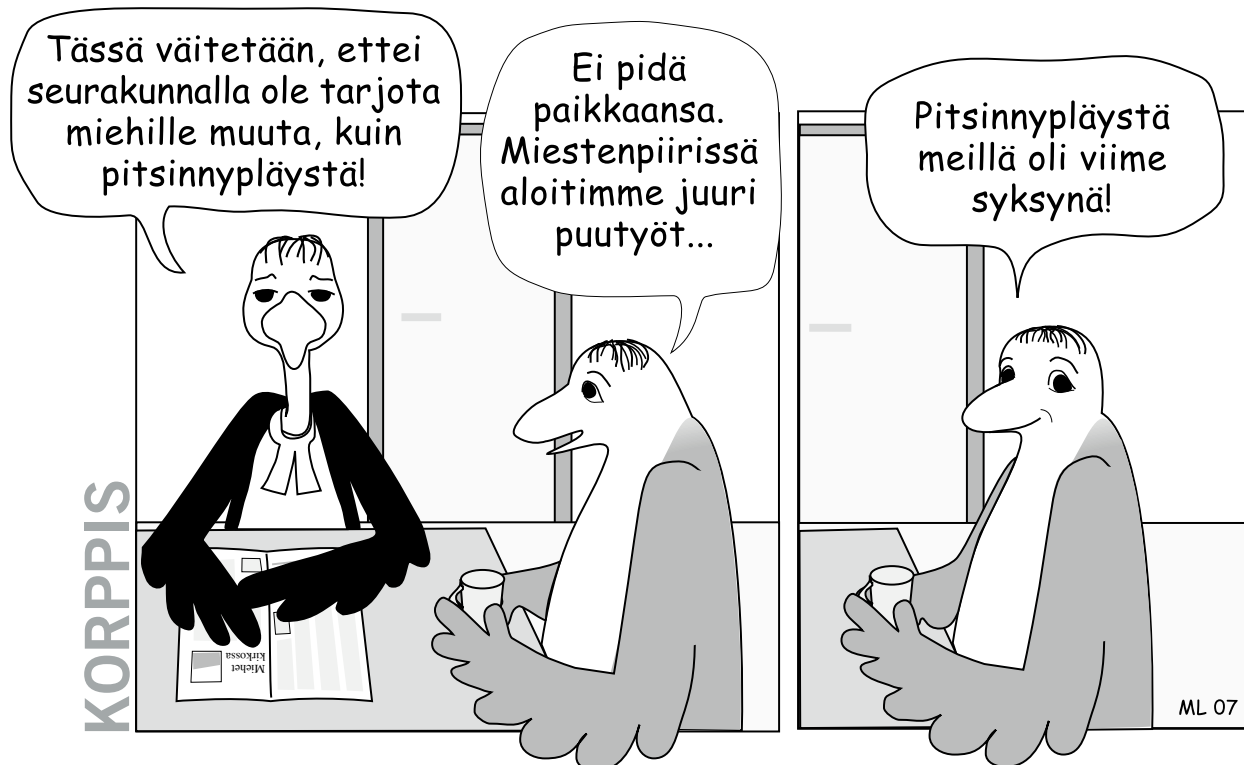
(utsatt för livets hårda stötar), i romantik, i härskande (som kungen i sitt eget rike) och till åldrad vis man. Tänk om det är så att vi saknar en avgörande dimension i det här med att vara mänska när det sunt manliga negligeras och män inte utmanas att våga ta sitt utrymme.

Kanske den våldsbenägenhet som finns bland män i vår tids samhälle inte är ett uttryck för mannens otvetyglade personlighet och bristande moral, utan ett uttryck för en frustration eftersom den manliga energin inte får uttryckas på ett positivt sätt längre. Ingen vill bli kastrerad, fostras till att undertycka sina djupaste behov. Ingen skall behöva bli kastrerad för att passa in i samhället. Eller i kyrkan. Men är det de facto vad vi förutsätter för att man skall få inträde i de heligas skara?

Så vad skall vi alltså göra? Annat än ge utrymme för dem som ställer krav och kräver utrymme, vägrar att vara snälla och medgörliga och som kanske inte ens kan sjunga.

En början kunde vara att återerövra någon form av rit för överförande av sunda manliga värden från en generation till nästa. Varför inte slå sig samman, flera familjer och tillsammans på ett genomtänkt och rentav äventyrligt sätt initiera den yngre generationen i det vi tror på att är sann manlighet. Och varför inte i samma anda fortsätta med att förmedla visdomen från Gud från äldre till yngre, i sunda vägledningsrelationer där det är rätt att kalla varandra både fader och son – därför att det uttrycker en djup respekt och ett samförstånd. Så har kyrkan gjort under sin tvåtusenåriga historia; i församlingen, i klostren, i de andliga övningarna...

Så, kan jag få en bekräftelse i kyrkan på att jag duger som man? Kyrkan har tidigare kunnat svara jakande på den frågan. Jag hoppas på att det skall vara möjligt också för mig, min son och våra jämnåriga. ■

MINÄKÖ VAADIN ITSELTÄNI LIIKAA?

KAISA RAUMA

DIAKONIA TYÖNTEKIJÖIDEN LIITON PUHEEN-
JOHTAJA

kaisa.rauma@evl.fi

USI PALKKAUSJÄRJESTELMÄMME on nyt saanut ensimmäisen tulikasteensa. Meistä jokainen on rastittanut tehtävän vaativuuden arviointilomakkeen omien työtehtäviensä vaativuuden perusteella. Yhteisymmärryksessä esimiehemme kanssa olemme sen allekirjoittaneet. Tämän jälkeen paperi on lähtenyt jatkamaan omaa kulkuaan. Meistä itse kukin on vähemmän tai enemmän tyytyväisenä jatkanut omia töitään. Olemme eläneet siinä toivossa, että työemme noteerattaisiin ja sitä arvostettaisiin.

Paperin edettyä palkka-asiamiehelle tai talousjohtajalle, on tehtävämme vaativuus saattanut saada aivan uuden sisällön. Rasteja ruuduissa on alettu verrata nykyisiin palkkoihimme ja vaativuutta on ryhdytty tarkastelemana siitä näkökulmasta. Siis pahimmillaan tapahtui se mitä eniten pelättiin. Työnantaja ei ole valmis maksamaan tehtävän vaativuudesta, vaan haluaa muuttaa entiset palkkaluokat euroiksi. Alkuasetelma neuvottelutilanteessa näyttää toisissa seurakunnissa oikein asialliselta, toisissa ei työn vaativuudesta puhuta enää yhtään mitään. Fiksuimmat ovat ymmärtäneet, että ei tarvitse kerralla maksaa kokonaisuudessaan uuden ja vanhan erotusta, joten ei tässä olla kaatamassa seurakuntien vuoden 2008 budjettia.

Mitä diakonian tekijän pitäisi ajatella tällaisessa tilanteessa? Olen ryhtynyt aprikoimaan, että ehkä minä työntekijänä, esimieheni ja asiakkaani vaativat minulta suurempaa osaamista, kuin tehtäväni edellyttäisi. Siis ryhtyisinkö laskemaan rimaa. En kohtaisi enää niin vaikeita ihmisiä enkä niin laajaa verkostoa. En vaivaisi päätäni uuden tiedon hankinnalla ja käyttämisellä työssäni. Eihän minun tarvitse tehdä mitään itsenäistä, odottelen vain ohjeita työnantajan edustajalta. Kuitenkin tehtä-

vänäni on tulla toimeen vaikeiden ihmisten kanssa ja tilanteiden herättämien vaikeiden tunteiden kanssa.

Voisinko helpottaa tehtävääni todellisesti niin, että olisin itse tyytyväinen ja työnantajanikin olisi. Tehtävän luonne muuttuisi suppeammaksi ja voisi keskittyä paremmin entistä yksinkertaisempiin tehtäviin. En tiedä kuka kirkossa olisi sitten valmis ottamaan ne kaikkein haastavimmat ihmiset vastaan. Käsittääkseni kirkkotyönantajan tarkoitus on maksaa kullekin palkka tehtävän vaativuuden mukaan, ja tarkoitus ei ole pelata tehtävien sisältöä yksinkertaisemmaksi.

JOILLAIN PAIKKAKUNNILLA on päästy oikein hyvässä yhteisymmärryksessä eteenpäin palkkausasiassa. Uskon heidän olevan tulevaisuudessa erittäin vahvoja rekrytoitaessa uusia työntekijöitä. Oman mielenkiintonsa syksyn ratkaisut tuovat mitattaessa työntekijöiden sitoutumista kirkon työhön. Euron sanotaan olevan vahva konsultti. Kun terveydenhoito- ja sosiaalisektori nostavat palkkojaan, moni diakoniatyöntekijä miettii, mistä leipänsä tulevaisuudessa ansaitsee. Kutsumus kirkon työhön maksaa jo nyt 300 - 500 € kuukaudessa. Jatkossa epäilen kustannuksen olevan vielä suurempi.

Onnistuneet vaativuusryhmiin sijoittelut tulevat maksumaan itsensä takaisin paremmin motivoituneina työntekijöinä, työn kehittäjinä ja laajojen yhteistyöverkostojen jäseninä. Työn tekemiseen tuo joustavuutta hyvässä hengessä tehty palkkaus uudistus. Jos työntekijän työ on jo valmiiksi mitätöity työnantajan toimesta, työntekijälle on aivan turha ehdotella lisätehtäviä, ellei jokaista tehtävää hinnoitella erikseen. ■

MATTI PÄWIC

Janne Näätänen (oik): ”Amma-illoissa mielialani kohoaa, mieli tyyntyy ja akkuni latautuvat.”

Amman seuraaja

JANNE NÄÄTÄNEN

OPISKELIJA, HELSINGIN YLIOPISTO

Amma on perinteinen hindulainen pyhimys tai guru tietyn erityispiirtein. Janne Näätänen pitää hindulaisessa ajattelutavassa siitä, että se näkee uskonnot eri teinä Jumalan tai todellisen itsen luo.

Olen 29-vuotias mies ja olen ollut Amman seuraaja jo 9 vuotta. En koskaan ole kokenut olevani tyypillinen Am-

man seuraaja, aluksi olin epätavallisen tiukka, nyt olen epätavallisen liberaali.

Kaikki alkoi siitä kun otin joogatunnin jälkeen esitteen intialaisesta pyhimyksestä Ammasta.

Lukion jälkeen tulleet mielenterveysongelmat olivat saaneet minut tehostamaan rajusti henkistä etsintääni. Lukiessani Amman epäitsestä elämäntarinaa jokin liikahti sisälläni. Se pieni lapsi, joka oli nauttinut katolisen kirkon joulumessuista ja pyhimysten elämäntarinoista (olin lapsena luterilainen, mutta veljeni oli katolinen), oli hylännyt kirkon sen helvetioppien ja

lunastusoppien takia. Kun luin kirjastossa käsiini sattuneen Amman elämäkerran, olin täysin myyty, kyneleet virtasivat. Jumala josta Amma puhui, oli sama Jumala, jota olin lapsena rukoillut. Lisäksi tunsin, että Jumala katsoo minua silmiin Amman kautta. Päätin jo kirjaa lukiessani, että lähdän heti kun mahdollista Amman luo Intiaan puoleksi vuodeksi.

Uskonnollisella pilvenhattaralla

Järjestin elämäni uudelleen Amman oppien mukaan, joista tärkeimmät olivat mielestäni: ”toista mantraa aina kun voit”, ”älä puhu turhaan” ja ”ole

toisten palvelija”. Noudatin tiukkaa selibaattia, koska olin sinkku enkä pi- an edes halunnutkaan ketään tyttösy- täväksi. Amman ohjeet sopivat tilan- teeseeni kuin nenä naamaan, mantraa toistaessani en enää kietoutunut pa- hemmin ahdistuksen verkkoihin, vaan ne alkoivat hellittää. Mantrani oli Am- man ohjeiden mukaan se kaikkein tu- tuin jumalallinen nimi, Kristus.

Vajaa vuosi elämäkerran lukemisen jälkeen Amma tuli Suomeen. Koke- mus oli voimakas, itkin hysteerisesti ja Ammakin tuntui jotenkin tuntevan minut. Amman valtavan voimakkaas- sa jumalallisessa aurassa Jumalan ylis- täminen oli helppoa. Silti se ”minun Ammani”, joka katsoi minua valoku- vasta silmiin, tuntui kaikkein lähei- simmältä. Otin Ammalta mantra-vih- kimyksen ja vaihdoin Kristuksen ni- men siihen.

Kuukausi Amman tapaamisen jäl- keen lähdin Amman luostariin Intia- an. Matka jopa ylitti korkeat odotuk- seni. Kohosin uskonnolliselle pilven- hattaralle, eikä mikään muu kuin Am- ma ja Jumala merkinnyt minulle enää mitään. Toisaalta kävin kovaa kamp- pailua itseni kanssa ja pakotin itseäni ankarasti.

Kerran istuessani Amman lähellä

meditatiivisessa tilassa päätinkin mantran toistamisen sijaan kohdata omat pelkoni. Jälkeenpäin ajatellen päivä on merkittävin elämässäni. Mi- nua vuosia vaivannut epämääräinen möykky purkautui pois puolen tunnin paniikkina. Sen jälkeen tunsin kuin olisin yhtä Jumalan kanssa!

Seuraavana aamuna herätessäni olin mennyt vielä pidemmälle, olin niin meditatiivisessa tilassa, että Jumala ja Amma tuntuivat vain ajatuksilta pääs- säni. Sydämässäni oli kumma täyty- myksen tunne.

En pystynyt enää jatkamaan henki- tä elämääni, vaan tulin takaisin Suo- meen vajaan viiden kuukauden jäl- keen, suunniteltua aikaisemmin. Pala- sin vähitellen aivan normaaliin elä- mään, koska tuntui, että parasta medi- taatiota on olla oma itseni.

Tie Jumalan luo

Palasin kolme vuotta sitten takaisin Amma-kuvioihin alkamalla käydä jo- kaviikkoisissa Amma-illoissa yli nel- jän vuoden tauon jälkeen. Amma-illat tuntuvat taas joltakin. Mielialani ko- hoaa, mieli tyyntyy ja akkuni latautu- vat. Olen vain täysin muuttunut, en välitä Amman ohjeista tai sitten seu- raan Amman ohjetta: ”Sinun ei tarvit-

se uskoa Ammaan tai edes Jumalaan, jos uskot itseesi.”

Koen, että Amma on perinteinen hindulainen pyhimys tai guru tietyin erityispiirtein. Amman opit ovat sopu- soinnussa hindujen pyhien kirjoitus- ten kanssa, ja hän usein lainaa tarinoi- ta niistä.

Intiassa on tuhansien vuosien ajan ollut lukemattomia pyhimyksiä ja gu- ruja, joiden opetukset ovat melko sa- manlaisia tietyin painotuseroin. Hin- dulaisuus on löyhästi määriteltävä us- konto, joka uusiutuu pyhimysten ja gurujen soveltaessa pyhien kirjoitus- ten totuuksia ajalleen sopivaan muo- toon.

Pidän hindulaisessa ajattelutavassa siitä, että se näkee uskonnot eri teinä Jumalan tai todellisen itsen luo. Mi- nulla ei ole mitään ongelmia sovittaa Ammaa ja Jeesusta keskenään, koska näen Jeesuksen Amman kaltaisena henkisenä mestarina. Tulkitseen vain Jeesuksen opetuksia eri lailla kuin kirkko.

Pyysin Ammalta vuosi sitten uuden mantravihkimyksen ja vaihdoin enti- sen mantran Jeesukselle omistettuun mantraan. ■

SATTUMUKSIA

MENIN yhteen syntymäpäiväkotiin ja kuulin eteisessä, miten sisällä sa- nottiin: ”Pappi tulee. Pankaa se pullo piiloon.”

Olin juonut kahvin ja pitänyt pu- hetta sekä veisannut virren, kuten yleensä tein syntymäpäiväkäynnillä. Lähtiessäni kuiskasin 70-vuotiaan päi- väsankarin, miehen korvaan: ”Äl- kää vain potkaisko tuota pöydän alla olevaa pulloa kumoon!”

HANNU PURHONEN
kappalainen (el.), Kouvola

LÄHDIN riparilta toimitusputkeen. Viimeisessä vihkimisessä noudatin Laboralla tekemääni käsiohjelmaa.

Tahdotko sinä Matti ottaa tämän Maijan aviovaimoksesi – meni oikein, mutta sitten kysyinkin: Tahdotko si- nä Matti ottaa tämän Maijan aviomie- heksesi.

Eihän siihen voinut vastata. Eturi- vin mummo huusi, että taisi olla pa- pilla hassu kysymys. Mutta niinhän papereissani luki.

Kääk. Vetäisin vitsin uudesta pari-

suhdelaista... ja jatkoin.

Vuoden päästä huumorintajuinen pappi sai kutsun kastejuhliin!

Nyt lähdin kotoa, eivätkä isokset päässeet muokkaamaan tekstiä auki olevalla tietokoneella!

MAARIT HIRVI
Taipalsaari

Päätoimittaja Reetta Meriläinen arvioi:

Kirkon ja Helsingin Sanomien suhde normalisoitunut

ULLA SAVONEN

KAPPALAINEN, ESPOON TUOMIO-KIRKKOSEURAKUNTA

Reetta Meriläisestä tuli Helsingin Sanomien toinen päätoimittaja 16 vuotta sitten. Hän oli tuolloin ensimmäinen naispuolinen päätoimittaja Helsingin Sanomissa. Maailmanlaajuisestikin nainen sanomalehden päätoimittajana oli harvinaisuus 90-luvulla.

ERIKOISTA REETTA Meriläisen nimittämisessä päätoimittajaksi oli myös se, ettei hän nousut päätoimittajaksi poliittisen tai kulttuuritoimittajan paikalta kuten oli ollut tapana, vaan hän oli taustaltaan urheilutoimittaja. Helsingin Sanomien palveluksessa hän on ollut kaikkiaan 36 vuotta.

Reetta Meriläinen sanoo, ettei hän osaa ajatella asioita sukupuolikäsittein.

”Jokainen työntekijä, olipa hän nainen tai mies tuo työhön mukanaan oman henkilöhistoriansa ja omat elämäkokemuksensa. Sukupuolten kokemukset elämästä ovat erilaisia”, toteaa Reetta.

Päätoimittaja johtajana

Suuren sanomalehden päätoimittajana Reetta Meriläinen on ennen kaikkea henkilöstöjohtaja ja käytännön asiantuntija.

”Johtamisideologiani on hyvin simpeli. Johdan henkilöitten kautta. Tehdävänä on saada toimittajat tekemään tarpeellisia asioita. Johtajan täytyy tietää, mihin pyritään. Päämäärän on oltava koko ajan selkeänä mielessä. Ja tavoitteet sen mukaiset”, sanoo Reetta.

Johtajalta vaaditaan hänen mukaansa ennen kaikkea sitkeyttä mennä koh-

ti tavoitteita. Sitkeys ei ole sama asia kuin kovuus. Kovuus johtamisessa on lyhytnäköistä. Johtajan on oltava pitkäjänteinen ja kärsivällinen. Hänen on jakettava käydä sadat keskustelut työntekijöitten kanssa ja yritettävä ymmärtää.

”Varsinkin tällaisena aikana kun viestintä on teknistymisen myötä voimakkaassa muutoksessa, johtajan on pystyttävä johtamaan ihmisiä. Koneet eivät työtä tee vaan ihmiset. Työntekijän on tultava kuulluksi, sillä jos työntekijä ei tule työssään kuulluksi, seuraa katastrofi”, sanoo Reetta Meriläinen.

Tärkeintä johtamisessa on päätoimittajan mukaan oikeudenmukaisuus. Kaikki seisoo tai kaatuu sen varassa. Yhteisesti sovitusta pelisäännöistä on pidettävä kiinni. Työntekijät vaistoavat, jos heitä ei kohdella reilusti.

”Itse reagoin voimakkaasti epäoikeudenmukaisuuteen. Epäoikeudenmukaisuus työpaikalla sairastuttaa.”

Suhde kirkkoon normalisoitunut

Reetta Meriläinen toteaa kirkon ja Helsingin Sanomien suhteen normalisoituneen viime vuosina. Aiemmin se oli päätoimittajan määritelmän mukaan kompleksinen. Kirkkoa kohdellaan nykyisin lehdessä samoin kriteerein kuin muitakin instituutioita yhteiskunnassa.

Päätoimittaja kuvaa Helsingin Sanomia yhteiskunnallisena toimijana, jonka on oltava valppaana niin, että oikeudenmukaisuus toteutuisi yhteiskunnassa. On havaittava hyvinvointi ja pahoinvointi yhteiskunnassa. Katsottava, ettei ihminen jää valtakoneistojen alle. Perinteisesti sanomalehden tehtävä on kertoa maailman asioista niin, että lukijat voivat paremmin tehdä omat ratkaisunsa arjessa. Uutislehden on oltava tasapuolinen, nopea ja luotettava.

Helsingin Sanomat ei voi olla tunnustuksellinen. Suhteessa kirkkoon se

taiteilee puhdasoppisuuden ja suvaitsevaisuuden maastossa.

”Tavoitteemme on antaa kirkosta monipuolinen ja kiinnostava kuva. Valitettavasti marginaali-ilmiot ovat usein äänekkäitä ja näkyviä ja saavat liiallistakin huomiota mediassa. Näin esimerkiksi viimeaikainen kirjoittelu naispappeuden vastustajista”, sanoo Reetta.

Päätoimittaja toteaa kuitenkin, että kirkkoa on kohdeltu lehden palstoilla hyvässä ja kannustavassa valossa esimerkiksi oleskelulupa-asioden käsitelyn yhteydessä.

Sisältöpäin kirkkoa on arvioitu esimerkiksi juttusarjassa, jossa toimittajat arvioivat saarnoja asiantuntijoiden kanssa eri kirkoissa.

Kirkko kiinnostaa

Kirkko ja uskon asiat kiinnostavat päätoimittajan mukaan lukijoita. Hengellinen kaipuu on tämän päivän ihmisillä yhtä voimakas kuin 50 vuotta sitten. Nykyään kiinnostus on vain salalumpaa ikään kuin pinnan alla, mutta tulee esiin vain vähän pintaa raaputamalla.

Päätoimittaja haastaa kirkon dialogiin lukijoiden kanssa.

”Jos kirkko ei vastaa lukijoille, se tarkoittaa ihmisten mielissä, että Jumala ei vastaa. Kirkosta löytyy vastauksia ihmisten hengelliseen hätään ja kaipuuseen. Jos ei vastauksia niin ainakin kanssakysymyksiä”, toteaa Reetta.

”Kirkolla on hyvä asia: luovuttamaton ihmisarvo. Kirkon perussanoma, armo, puhuttelee ihmistä, joka kokee arvottomuutensa ja avuttomuutensa. Ihmisiä puhutellaan tekojen kautta. Kirkon ei tarvitse pyydellä anteeksi vaan olla mitä on ja viestittää sano- maansa rohkeasti ja yksinkertaisesti”, vakuuttaa päätoimittaja Reetta Meriläinen. ■

Työttömyysturva EU:ssa ja ETA-alueella

EERO T. ANTILA

JOHTAJA, ERITYISKOULUTETTU-
JEN TYÖTTÖMYYSKASSA

Euroopan Unionissa ja ETA-alueella työntekijä vakuutetaan työttömyyden varalta siinä maassa, jossa työtä tehdään.

TÄLLÄ ALUEELLA työskentelevän tai alueelta työtä hakevan on hyvä tietää muun muassa työnhaun vaikutuksesta työttömyyspäivärahaan, vakuutus- ja työskentelykausien siirrosta Euroopan unionin ja ETA-maiden välillä sekä ansiopäivärahan edellyttämästä työssäoloehdosta. Pohjoismaiden sisällä muuttavilla on yhteisen sosiaaliturvasopimuksen ansiosta muihin EU- ja ETA-maihin muuttavia laajemmat edut.

Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa on vapaaehtoinen työttömyyskassajärjestelmä. Muissa EU- ja ETA-maissa työntekijä liittyy työntekomaan yleiseen vakuutukseen mentyään työhön. Työntekijä on vakuutettuna vain yhdessä maassa kerrallaan, kahdenkertaisesta vakuuttamisesta ei saa ylimääräistä etua. Ruotsiin tai Tanskaan muuttavan ei kannata erota suomalaisesta kassasta ennen kuin hänet on hyväksytty kohdemaan työttömyyskassaan.

Jos jossain EU- tai ETA-maassa työskentelevä jää työttömäksi ennen kuin työttömyysetuuksien saamiseen tarvittava työssäoloaika on tullut täyteen, hän voi lukea hyväkseen vakuutus- ja työskentelykausia muista EU- ja ETA-maista.

Vakuutus- ja työskentelykausien osoittamiseen tarvitaan E301-todistus, jolla siirretään työskentely ja vakuutusjaksot maasta toiseen. Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa todistuksen saa työttömyyskassasta. Muissa EU/ETA-maissa todistuksen antaa työvoimasioista vastaava viranomainen. Todistus kannattaa pyytää jo poismuuton yhteydessä.

Työttömyyspäivärahan taso ja kesto määräytyvät kunkin maan kansallisten säännösten mukaisesti. Päivärahaa ei yleensä voida maksaa ennen kuin henkilö on työskennellyt maassa vähintään neljä viikkoa. Alkutyössäoloehdon pituus vaihtelee maittain, esimerkiksi Norjassa ja Tanskassa se on kahdeksan viikkoa. Muutto työttömänä maasta toiseen voi tiputtaa henkilön työttömyysturvan ulkopuolelle.

Ansiopäivärahaoikeus Suomessa

Jotta Suomeen palaavalle muussa EU/ETA-maassa yli vuoden ajan työtä tehneelle henkilölle syntyy oikeus ansiopäivärahaan, hänen on työskenneltävä Suomessa vähintään neljän viikon ajan ja vähintään 18 tuntia viikossa. Päivärahan taso määritellään Suomessa tehdystä, vähintään neljän viikon työstä maksetun palkan perusteella.

Jos henkilö on ollut sopimusmaassa lyhytaikaisessa, alle vuoden kestävässä työssä, vakuutus- ja työskentelykaudet voidaan lukea työssäolohtoon ilman neljän viikon työskentelyehtoa Suomessa. Tällöin päiväraha määritellään osittain tai kokonaan sopimusmaassa saadusta palkasta.

Suomessa työntekijän on liitettävä työttömyyskassan jäseneksi kuukau-

den sisällä työntöön päättämisestä sopimusmaassa. Jos henkilö liittyy kassaan myöhemmin, toisessa valtiossa hankittuja vakuutus- ja työskentelykausia ei voida ottaa huomioon työssäoloehdon määrittelyssä.

Pohjoismaiden sisällä muuttavilla laajemmat edut

Pohjoismainen sosiaaliturvasopimus täydentää EU/ETA-alueen sopimuksia. Pohjoismaista viiden vuoden aikana takaisin Suomeen palaavalla henkilöllä on oikeus Suomen työttömyysturvaan ilman neljän viikon työssäolohtoa. Tämä edellyttää, että henkilö ennen Suomesta lähtöään on ollut työttömyyskassan jäsen tai työskennellyt 18 tuntia yhden kalenteriviikon aikana tai hänelle on maksettu työttömyysetuutta.

Vakuutuskaudet toisesta Pohjoismaasta lasketaan työssäolohtoon ja palkat otetaan huomioon päivärahan tasoa määritettäessä. Jos lähtömaasta on maksettu työttömyyspäivärahaa, lasketaan maksetut päivät mukaan 500 päivän enimmäismaksuaikaan. Toisen Pohjoismaan työttömyysvakuutuksesta tulee siirtyä suomalaisen työttömyyskassaan kahdeksan viikon kuluessa.

Jos henkilö palaa Pohjoismaista yli viiden vuoden kuluttua, häneltä vaaditaan neljän viikon työssäolo Suomen työttömyyskassan jäsenyyssaijana ennen kuin hänelle syntyy oikeus ansiopäivärahaan. Päiväraha määritellään tämän vähintään neljä viikkoa kestäneen palkkatyön perusteella samoin kuin henkilön palatessa EU/ETA-maista yli vuoden kestäneestä työstä.

MIKKO HOHMIÖ/ILMAKOTILMAA

Työnhaku EU- tai ETA-maassa

Työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneella henkilöllä on oikeus lähteä enintään kolmeksi kuukaudeksi työnhakuun EU/ETA-maihin ja samalla säilyttää oikeus työttömyyspäivärahaan Suomesta. Henkilöllä on työn vastaanottovelvollisuus EU/ETA-maassa suomalaisten säännösten mukaisesti. Työttömyyskassan jäsenyys on pidettävä voimassa työhaun ajan.

Henkilön lähtiessä työnhakuun Suomesta hänen tulee olla ennen lähtöään työttömänä työnhakijana neljä viikkoa. Tätä aikaa voidaan lyhentää perustellusta syystä. Työnhakijan on ilmoitettava kohdemaan työnvälitykseen työnhakijaksi seitsemän päivän kuluessa saadakseen päivärahaa katkeamatta myös muuttoajalta. Mikäli henkilö ilmoittautuu työnvälitykseen myöhemmin, päivärahaa maksetaan ilmoittautumispäivästä lukien.

Työttömyysturvaa maksetaan ulkomaille korkeintaan kolmen kuukauden ajan. Maksun suorittaa paikallinen viranomainen Suomen päivärahan suuruisena. Jos henkilö ei löydä työtä, hänen on kolmen kuukauden sisällä palattava Suomeen ja ilmoitau-

duttava työvoimatoimistoon, jotta oikeus ansiopäivärahaan ei katkea. Jos henkilö ei palaa työnhakijaksi Suomeen enimmäisajan kuluessa, työttömyyspäivärahaa ei voida maksaa ennen kuin hän on ollut Suomessa työssä tai työvoimaviranomaisen osoittamassa koulutuksessa neljä viikkoa.

Kolmen kuukauden määräaika voidaan pidentää, jos paluun viivästyminen on johtunut sairaudesta tai muusta ylivoimaisesta esteestä. Päivärahaa ei kuitenkaan makseta pidemmältä ajalta kuin kolmelta kuukaudelta.

Kun henkilö aikoo lähteä ulkomaille työnhakuun, on hänen ilmoitettava lähdestään etukäteen työvoimatoimistoon ja pyydettyä päivärahaoikeuden osoittamiseen tarvittava E303-todistus työttömyyskassalta. Todistusta ei voida kirjoittaa henkilölle, joka on lomautettu tai jolle työvoimatoimikunta on määrännyt korvauksettoman määrärajan eli karenssin.

Suomeen paluun jälkeen henkilö voi lähteä uudelleen työnhakuun vasta, kun hän on ollut Suomessa työssä vähintään neljä viikkoa ja sen jälkeen työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa neljä viikkoa. ■

Kaksiosaisen ulkomaantyötä ja työttömyysturvaa koskevan artikkelin ensimmäinen osa käsitteli tilanteita, joissa työttömyyskassan jäsenyys tulee tai kannattaa pitää voimassa Suomessa (Crux 5/2007).

Jälkimmäinen osa tarkastelee työttömyysvakuutusta EU/ETA-alueella sekä Sveitsissä, jonka kanssa EU:n jäsenvaltiot ovat tehneet sopimuksen henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta ja sosiaaliturva-asetuksen noudattamisesta. Ns. uudet jäsenvaltiot eivät ole mukana Sveitsin kanssa tehdyssä sopimuksessa eivätkä ETA-sopimuksessa.

EU- ja ETA-maat sekä Sveitsi:

Belgia, Bulgaria, Islanti, Iso-Britannia ja Pohjois-Irlanti (lukuun ottamatta Kanaalinsaaria), Espanja, Hollanti, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Liechtenstein, Liettua, Luxemburg, Malta, Norja, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Sveitsi, Tanska, Tsekki ja Unkari

Lisätietoa aiheeseen liittyen

- EU-tietosivut ja oppaat, <http://citizens.eu.int>
- EU-säädökset, <http://europa.eu.inteur-lex/lex/fi/index.htm>
- Euroopan Unioni, <http://europa.eu.int>
- Eläketurvakeskus, www.etk.fi
- Kansaneläkelaitos, www.kela.fi
- Työttömyysturvaohjeet: www.tyj.fi

Espeen rovastikuntien papiston päivään kokoontui yli 80 pappia.

Uskon ilmaisu ajassa

TUULA POHJALAINEN-VINKO
KASVATUSTYÖN PASTORI, ES-
POON SEURAKUNTAYHTYMÄ

Millainen on kirkkomme rooli moniuskontoistuvassa Suomessa? Keiden ehdoilla uskontojen kohtaaminen tapahtuu? Välähdyksiä Espoon rovastikuntien Papiston päivästä Kirkkonummella 11.10.2007.

PERINTEINEN VIIKKO-MESSU keskiaikaisessa kirkossa antoi tutun ja turvallisen lähtökohdan. Piispansa

siunauksen saanut papisto siirtyi, kuka Rovastinpolkua astellen, kuka Seurakunnantietä ajellen Kirkkonummen seurakuntatalolle kahvittelemaan. Kirkko keskellä kylää ja ilmassa leppeä tuulahdus yhtenäiskulttuurin ajoilta.

Tuo harha haihtui, kun päästiin päivän aiheeseen. Uskon ilmaisuun ajassa johdatteli pappisveli, dosentti Jyri Komulaisen havahduttava alustus, jonka aikana salissa vallitsi yli 80 papin kesken hyvin tarkkaavainen tunnelma. Millainen on kirkkomme rooli moniuskontoistuvassa Suomessa? Keiden ehdoilla uskontojen kohtaaminen tapahtuu?

Uskonnon poisrajaaminen (sekularismi), uskonnon kaupallistaminen (uusliberalismi) sekä kokemusta korostava ”kaikki uskonnot ovat pohjimiltaan totta” -ajattelu (perennialismi) ovat aikamme malleja, jotka Komulaisen mukaan hankaloittavat uskontojen aitoa vuoropuhelua.

Dialogia käytäessä tulisi kunnioittaa uskontojen keskenään jännitteisiä itsemymmärryksiä niin, että voidaan elää yhdessä eri tavoin ajattelevina ja uskovina. Moniuskontoistuvassa ympäristössä kirkon olisi löydettävä dialogihakuiset ja vastakulttuuriset voimavaransa. Esimerkiksi turvapaikka-asiassa näin on jo tapahtunutkin.

Papiston pohdittavaksi Komulainen heitti kolme visaista kysymystä: 1. Miten ilmaista usko niin, että kristillinen identiteetti säilyy, mutta usko ”inkar-noituu” oman aikamme postmoderniin kontekstiin? 2. Miten olla merkkinä Jumalan valtakunnan etiikasta maailmalle? 3. Miten olla yhteisö, joka antaa sijaa monimuotoisuudelle?

Kurkistus fantasian maailmaan

Haasteen virittämänä käytiin pöytäkunnissa vilkasta keskustelua muun muassa käytännön ekumeniasta, jumalanpalveluksen kielestä sekä lähestyvistä äiti Amman vierailusta Espooseen.

Iltapäivällä kurkistettiin fantasian maailmaan toimittaja, kirjailija Esko Miettisen johdolla. Nuorten ja nuorten aikuisten suosiman fantasiakirjallisuuden ominaispiirteitä ovat kaipuu keskiaikaan, vaihtoehtoiset maailmat, hyvän ja pahan ristiriita, eettinen ihanteellisuus ja ihmeet. Ei siis ihme, että teologioiden olisi hyvä tuntea tämä kirjallisuuden genre.

Miettisen mukaan fantasian suosio kertoo uudesta romantiikan, hartauden ja haltioitumisen ajasta, jollaisia on esiintynyt noin sadan vuoden välein vastavaikutuksena järkeä korostavalle realismille. Ehkäpä hiljaisuuden vilje-

ly on eräs kirkon hyvistä vastauksista tähän kaipuuseen.

”Usko elää aina ajassa ja paikassa, aina jonkun kulttuurin keskellä, aina kontekstissaan”, muistutti hiippakuntasihteeri Irja Askola.

Proosarunojensa kautta hän vei pohtimaan uskon ja kulttuurin läheistä yhteyttä, ja teki sen niin taitavasti, että kaunokirjallisen saarnan kurssille saattaisi olla tulijoita. Yleiskeskustelussakin rohkaistiin uudenlaiseen kielenkäyttöön ja luovuuteen papin työssä.

Jyri Komulainen

Eläkkeellä oleva kirkkoherra Jussi Talasniemi puolestaan jakoi nuoremmille merkittäviä löytöjään herännäisyydestä ja laulatti päivän mittaan Siionin virsiä. Se kaikki auttoi osallistujia orientoitumaan ensi kesän Herättäjäjuhliin Espoossa, joiden teemana on ”Hoida, neuvo, tietä näytä”. ■

”Dialogia käytäessä tulisi kunnioittaa uskontojen keskenään jännitteisiä itseymmärryksiä niin, että voidaan elää yhdessä eri tavoin ajattelevina ja uskovina.”

M I E L I P I D E

Hyttysten siivilöintiä

On se Luojan lykky, ettei tätä Cruxia lue tavalliset ihmiset! Jos lukisivat, niin he hetken ennen kirkosta eroamistaan haavi auki ihmettelisivät sitä keskustelua, jota papit (ainakin Kalle Elonheimo ja Jussi Koivisto) tässä lehdessä käyvät ehtoollisainneiden jälkikäsittelestä.

Kyllä täytyy sanoa, että on oikeat ongelmat vähissä, tai kokonaan näkökyky ulkomaailmaan hävinnyt, kun täytyy tollaisesta jahkata sivukaupalla. Olen ollut pappina yli kolmekymmentä vuotta ja murheellisena totean, että aina on kirkossa kohtuuttomasti touhuttu jonkin tuontapaisen hyttysten siivilöinnin kanssa. Mitä pienempi asia, sitä enemmän pohditaan ja ollaan

oikeassa.

Meidän pappien pienimpiä syntejä ovat liturgiset virheemme, niitä ei seurakunta normaalisti edes huomaa. Suurempi on ohikulkemisen synti, johon syyllistyvät niin papit kuin leeviläisetkin jo Vapahtajan kertomuksessa Jerikon tieltä.

SAKARI VIRTANEN
Kirkkoherra, Hämeenkyrö

Rakkaus on papin työn polttoainetta

ANNE IJÄS

”Papin työssä rakkaus on kaikkein tärkeintä. Rakkaus ja kärsivällisyys ovat todella tarpeen, kun on tekemisissä monenlaisten ihmisten ja tilanteiden kanssa”, sanoo taiwanilainen pappi Timothy Huang.

ANNE IJÄS

KASVATUSTIETEIDEN MAISTERI,
SUOMEN LÄHETYSSEURAN
TYÖNTEKIJÄ, TAIWAN

Vielä valmistumisen kynnyksellä Timothy Huang koki, ettei hänestä ole papiksi. Hän tunsu itsensä liian hiljaiseksi ja araksi. Eräänä päivänä amerikkalainen lähetystyöntekijä kysyi, haluaisiko Huang esirukousta.

”Purin sydämeni pelot hänelle. Rukoilin, että Jumala antaisi minulle puheenlahjan, että osaisin ilmaista itseni hienosti. Tunsin, että rukous ei ollut hyvä ja muutin rukoustani.

Pyysin, että Jumala antaisi minulle apurin, kuten Moosekselle Aaronin. Jälleen tuntui, että pyynnössäni oli jotain vikaa.”

”Kun kolmannen kerran rukoilin, sanoin: Jos annat minulle rakkautta, niin voin ruveta palvelijaksesi. Heti Jumalan läsnäolo ja rakkaus valtasivat minut ja täyttivät kirjaston. Itkin ilosta ja kirjat tanssivat! Tämä rakkaus on kantanut ja antanut eväät työhöni”, Huang kertoo.

Puoliso mukana työssä

Timothy Huangin Hsinchuangin luterilaisessa seurakunnassa on 160 jäsentä. Seurakunnasta on syntynyt kaksi

uutta seurakuntaa viime vuosien aikana.

Jumalanpalveluksissa käy satakunta aikuista ja noin 30 lasta. Huang on ainoa pappi. Lisäksi seurakunnassa on naisevankelista ja sihteeri. Eläkkeellä oleva papin vaimo auttaa kotikäyneissä. Myös Huangin puoliso on miehensä rinnalla työssä.

Papin päivät täyttyvät seurakuntalaisten palvelemisella. Aamu alkaa kello kuusi rukouksella. Päivän mittaan Huang valmistee illan tilaisuuksia. Kerran viikossa on työntekijöiden yhteinen rukous ja paasto. Sunnuntaihin on kaksi jumalanpalvelusta, muita tilaisuuksia ja illalla vielä iltakirkko.

Saarnaamisen tuska

Huang ei pidä vapaapäiviä. Jos hänellä ei ole tehtäviä, hän ulkoilee vaimonsa kanssa ja leppää Jumalan läheisyydessä. Juuri mahdollisuus olla Jumalan kanssa on Huangin mielestä parasta papin työssä.

”Hienoa on myös päästä kotikäyneillä osaksi ihmisten elämää, vaikka se on välillä raskastakin.”

Vaikeinta on saarnaaminen, sillä Huangilla on omasta mielestään huono ilmaisutaito. Tästä huolimatta hän kokee nykyisin, että papin työ on hänelle ainoa vaihtoehto.

Pappien elintaso nousut

Papeista on Huangin mukaan Taiwanissa pulaa. Siksi monissa seurakunnissa maallikot ottavat paljon vastuuta

”Kun kolmannen kerran rukoilin, sanoin: Jos annat minulle rakkautta, niin voin ruveta palvelijaksesi. Heti Jumalan läsnäolo ja rakkaus valtasivat minut ja täyttivät kirjaston. Itkin ilosta ja kirjat tanssivat! Tämä rakkaus on kantanut ja antanut eväät työhöni”, Timothy Huang kertoo.

seurakunnan johdosta.

Suhtautuminen pappeihin vaihtelee. Huang kertoo, että apua saaneet seurakuntalaiset arvostavat ja kiittävät pappiaan, seurakuntalaiset myös kehräävät papin palkan.

Edellisiin sukupolviin verrattuna papin elintaso on Huangin mukaan noussut, vaikka jonkinasteinen köyhyys kuuluu yhä kutsumukseen. Palkka on suurin piirtein sama kuin opettajilla, mutta ilman opettajien eläke- ja lomarahautuja.

Eläkepäivät askarruttavat

Huang on lähiaikoina jäämässä eläkkeelle ja talousasiat mietityttävät. Eläkettä ei ole luvassa ja yhteiskunnan tuki on pientä.

”En tiedä kuinka selviämme asunovelastamme. En halua olla seurakunnalle taakkana. Voin vain luottaa Jumalan huolenpitoon.”

”Minulla ei ole suuria unelmia. Iloitseen siitä, että saan olla yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Tärkeintä on, että Jumala on läsnä ja seurakuntalaiset saavat sen kokea.”

Kirjoituksen muokkasi Suomen Lähetysseuran tiedottaja, Sari Lehtelä. ■

- Noin 23 miljoonan asukkaan Taiwanin pääuskonnot ovat buddhalaisuus, kungfutselaisuus ja taolaisuus.
- Kristittyjä on muutama prosentti.
- Taiwanin luterilaisella kirkolla noin 2 000 jäsentä ja 19 seurakuntaa.
- Suomen Lähetysseura tukee mm. Hsinchun teologisen seminaarin työtä.

TIMO SAARINEN/KUVAKOTIMAA

JORMA PESONEN/KUVAKOTIMAA

Kirkkoherran työuupumus – kohtaamaton ongelma

Kirkko on usein halunnut profiloitua työelämän inhimillisten pelisääntöjen puolestapuhujana. Se on samalla vähitellen herännyt havaitsemaan omissakin työyhteisöissään pahoinvoinnin, työuupumuksen kasvun ja niiden vaikutukset. Paljon on kuitenkin jäänyt vielä huomaamatta.

JOUKO KARJALAINEN

KIRKKOHERRA, TL, HYRYNSALMEN SEURAKUNTA

TYÖNTEKIJÄN PALUU pitkältä sairauslomalta tai määrääkäseltä työkyvyttömyyseläkkeeltä vaatii usein erityistoimia.

Kirkollistenkin työnantajien velvollisuus on tarvittaessa etsiä työhönpaluuta pehmentäviä ratkaisuja. Joskus niiden on otettava kantaa vajaakuntoisten mahdollisuuteen jatkaa entisissä tehtävissä. Uusien työtehtävien löytäminen entisten tilalle saattaa joissakin tapauksissa olla inhimillinen ratkaisu.

Seurakuntapapit eivät ole seurakunnan toimielinten alaisia. He ovat piispan ja tuomiokapitulिन valvonnassa. Kirkkoherroilla ei ole seurakunnassa edes esimestä, jonka kanssa neuvotella pitkän sairauden jälkeisestä työhönpaluusta ja siihen liittyvistä järjestelyistä. Kirkkoherran pitäisi siis voida odottaa kapitulista tukea työhönpaluuseen orientoituessaan. Kokemukseni mukaan kirkkoherra ei kuitenkaan saa ylipäättään työuupumuksen jälkeiseen tilanteeseensa tuomiokapitulista minkäänlaista tukea.

Oikeus tukeen

Työntekijöiden – niin kirkkoherrojen kuin muidenkin – on itse asiassa oikeus odottaa tukea jo huomattavasti työhönpaluuvaiheesta aiemmin. Työterveyslaitoksen johtava psykologi Sirkku Kivistö kirjoitti Helsingin Sanomissa 7.6.2007 aiheesta ansiokkaan kannanoton. Kanadassa on selvitetty työhönpaluumallien hyödyllisyyttä. Osoittautui, että sairauden aiheuttamia poissaoloja voitiin vähentää kolmen varsin yksinkertaisen tekijän avulla.

Ensiksikin esimiehen kannustava yhteydenpito työntekijään sairauspoissaolon aikana todettiin ensiarvoisen tärkeäksi. Toiseksi tarvitaan työnantajan taholta tuleva aktiivinen tarjous

työn järjestelemisestä palaajan kuntoa vastaavaksi. Järjestelyyn pääsemisen ei siis tarvitse vaatia viranhaltijan sinnikkäitä aneluja tai hakemuksia. Lisäksi työnantajalla on oltava hyvä yhteistyö terveydenhuollon kanssa.

Ääni kuuluviin

Tätä kirjoittaessani nyt jo ohitetun, yli kolmivuotisen sairaus- ja työkyvyttömyysaikani pohjalta haluan tuoda esiin muutamia havaintoja ja kokemuksia, jotka liittyvät Kivistön mainitsemiin tukitoimiin.

Kirkolta puuttuu selvästi valmiussuunnitelma työuupuneiden kirkkoherrojen ohjaamisen ja tukemisen osalta. Asia ei kosketa vain yksittäisiä työntekijöitä (kirkkoherroja), vaan heidän kauttaan perheitä ja työyhteisöjä.

Kirkon hengelliset esimiehet eivät pidä yhteyttä sairastuneisiin alaisiinsa. Kapituli käsittelee työuupumusta (ja sen vaatimaa poissaoloa) vain hallinnollisena ja juridisena kysymyksenä, ei lainkaan pastoraalisena. Työuupuneiden

**Kirkko ei julista
vain
kannanotoillaan
ja puheillaan,
vaan myös sillä,
miten se
pitää huolta
omista
työntekijöistään.**

den ja uupumuksen jo ohittaneiden ääntä olisi aihetta kuulla. Heidän kokemuksensa avulla kirkolla on mahdollisuus oppia virheistään, parantaa toimintarakenteitaan, ehkäistä huonoa henkilöstöhallintoa ja luoda valmiussuunnitelma.

Tuomiokapitulien toiminnallinen työ kohdistuu pääasiassa koulutuksen järjestämiseen ja työyhteisöjen kehittämiseen, siis työssä oleviin. Työn ulkopuolelle pudonneiden eli työuupuneiden ja työelämään palaavien kysymykset näyttävät jäävän kapitulin mielenkiinnon ja työnkuvan ulkopuolelle. Kapitulit ovat kuitenkin valmiita näkemään paljon vaivaa järjesteläkseen vuorotteluvapaiden ja muiden, esimerkiksi tieteellisen tutkimuksen tekemistä varten myönnettujen virkavapaiden sijaisuuksia. Miksi ne eivät voisi ryhtyä toimiin yksilöllisten ratkaisujen etsimiseksi niille, jotka ovat kuitenkin antaneet terveytensä kirkon työssä.

Keskusteluyhteys kirkkohallituksen (kuntoutuksesta vastaavana) ja tuomiokapitulien väliltä puuttuu. Molemmat tahot pysyvät tiukasti omilla revii-reillä. Ne eivät pyri vuorovaikutukseen eivätkä etsimään yhdessä viranhaltijoiden toipumista tukevia ja työhönpaluuta pehmentäviä ratkaisuja.

Kirkko on suuri organisaatio. Yksittäisillä, varsinkaan pienillä seurakunnilla ei välttämättä ole resurssia tarjota räätälöityjä ratkaisuja työhön palaaville. Monissa keskikokoisissa kunnissa henkilökohtaisesti mitoitettuja ratkaisuja tehdään useinkin. Yhteistyöllä on mahdollista löytää yksilöllisiä vaihtoehtoja kokonaiskirkon piiristä, jos vain tahtoa on. Kirkko on nähtävä tässä asiassa yhtenä työnantajana.

Kirkolla ja seurakunnilla ei ole työnantajina kovin hyvä maine. Virallinen kirkko julistaa, ei vain kannanotoillaan ja puheillaan, vaan myös rakenteillaan sekä sillä, miten se pitää huolta omista työntekijöistään. ■

Töitä maan ja taivaan väliltä – mutta mistä niiden tekijät?

SAMI TOLVANEN

TEOLOGIAN YLIOPIILAS, OPISKE-
LEE KIRKON VIRKAAN

TOMI ORAVASAARI

TEOLOGIAN YLIOPIILAS, VAL-
MISTUU KEVÄÄLLÄ KIRKON VIR-
KAAN, ALOITTA KESÄKUUSSA
TUTKIJANA

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon viran ja erityisesti seurakuntapastorin työn arvostus on jo pitkään ollut laskussa monen teologian opiskelijan silmissä. Moni tiedekunnassa aloittava luopuu kirkon viran tavoittelemisesta ja suuntaa uskonnonopettajaksi, tutkijaksi tai muihin yhteiskunnan tehtäviin.

Kysymys ei ole välttämättä siitä, että kutsumus kadotettaisiin opiskelun aikana. Sen sijaan tiedon ja kesätyökemuksen karttuessa moni opiskelija pystyy paremmin hahmottamaan, että työ ei ehkä tarjoakaan hänelle tarpeeksi haasteita. Seurakuntapastorin viran arvostuksen lisäämisen tulisi olla jo nyt yksi kirkon suurimmista kehitystehtävistä, sillä eläköitymisen myötä uusien pappien tarve kasvaa. Asia vaatii keskustelua ja määrätietoista kehittämistä niin kirkon keskushallinnon kuin seurakuntienkin taholla.

Seurakunnassa tunnollisen papin työmäärä voi olla hyvin suuri. Samalla kiire, stressi ja tottumus helposti johtavat siihen, ettei aikaa ja energiaa työn kehittämiseen ja uuden luomiseen jää. Työ pyörii tuttuun, turvallisten ja säädeltyjen rutiinien ympärillä.

Työn muuttaminen ja kehittäminen näyttäisi vaativan äärimmäisen hyvää osaajaa, työyhteisön yhteistä ponnistusta ja esimiesten täyttä tukea.

Työn motivaattoriksi kirkko kehottaa teologia etsimään omaa kutsumustaan ja hengenpitimiksi tarjotaan yleisestä palkkakehityksestä jälkeenynttä palkkausta. Myöhemmin kykyjen ja taitojen karttuessa on vain heikohkoja mahdollisuuksia urakehitykseen. Tämän kaiken huomioiden ei ole mikään ihme, että kirkon virka on menettänyt arvostustaan niin kentällä kuin opiskelijoiden parissa.

On kuitenkin tehtävä selkeä ero seurakunnan perustehtävän arvostamisen ja tämän tehtävän toteutuksen arvostamisen välillä. Kirkon sanoman ja perustehtävän arvostus on yhä korkealla, mutta tehtävän toteuttamisen tapaan on vaikea innostua ja motivoitua.

Opiskelijoiden parissa tämä näkyy muun muassa siinä, että vapaavalintaisille käytännön seurakuntatyötä käsitteleville kurseille ei ole teologisessa tiedekunnassa tungosta.

Seurakuntapastorin työstä selkeästi asiantuntijatehtävä

Moni akateemisesti koulutettu ja itseään arvostava teologi ei koe seurakuntatyötä riittävän haastavaksi koulutukselleen ja omanarvontunnon. Akateemiseen vapauteen, ajatteluun ja soveltamiseen tottunut teologi – tutkijaksi koulutettu osaaja – voi helposti tuntea seurakuntatyössä olevansa töissä liukuhihnalla, johon hän ei voi itse vaikuttaa. Moni näkeekin seurakuntapastorin työvaiheen vain välietappina johtajan virkaan, mutta totuus on, että kirkko ei tarvitse tuhansia johtajia, vaan motivoituneita ja ammattitaitoi-

**Tomi
Oravasaari**

sia perustyöntekijöitä.

Kirkko ja yliopisto ovat onnistuneet innostamaan opiskelijoita pyrkimään eteenpäin elämässään, mutta kuinka moni pettyy kun virka kirkkoherrana isossa seurakunnassa ei aukeakaan? Kuinka monen motivaatio ja kutsumus kuolevat kesken matkan? Jotta opiskelija voisi arvostaa myös peruseurakuntatyötä, työn kuuluisi olla hänen osaamistaan vastaavaa ja tarjota riittävästi haastetta.

Seurakuntapastorin viran kehittämisen tulisi lähteä kirkosta ja yliopistosta. Kirkon tulisi entistä selkeämmin tehdä töitä sen eteen, että myös seurakuntapastorilla on mahdollisuus jaksaa työssään ja kehittyä asiantuntijana. Tämä tarkoittaa sitä, että seurakuntalaisten kohtaamisen ohella seurakuntapastorille on jätävä riittävästi aikaa sekä mahdollisuuksia oman työnsä kehittämiseen.

Työn kehittämiseksi seurakuntapastorilla tulee olla riittävät mahdollisuudet laadukkaaseen ja omaa osaamistaan tukevaan lisäkoulutukseen. Kehittämisen tukeminen tarkoittaa myös sitä, että papin itsensä ja esimiehen täytyisi entistä helpommin pystyä seuraamaan mihin työaika kuluu. Samalla on pidettävä huoli, että seurakuntapapilla itsellään on riittävästi hallinto-

valtaa oman työnsä suhteen.

Yliopistokoulutuksen osalta kehitystyö tarkoittaa teologikoulutuksen kehittämistä siten, että papinvirka ei jää toissijaiseksi vaihtoehdoksi tutkijan tai yhteiskunnan tarjoamien työtehtävien rinnalla tai peräti varatyöksi, jos työpaikkaa ei näiltä aloilta heltiäkään. Tämä kaikki on lopulta peruseurakuntatyön arvostuksen kehittämistä – arvostuksen, jonka myötä kirkko joko nousee tai kaatuu. Tämä työ on tehtävä, jotta tulevat teologisukupolvet voivat entistä paremmin kokea jo opiskelujensa aikana peruseurakuntatyön arvostetuksi ja motiivivaksi.

Asiantuntijuuteen kuuluu myös hengellinen asiantuntemus

Tärkeimmät motiivit lähteä papin työhön eivät ole kadonneet. Monen teologian opiskelijan takana on yhä kutsumus ja sisäinen motivaatio työhön, jossa hän voi toteuttaa hengellistä tehtävää: julistaa sanaa ja jakaa sakramenteja, kohdata ihmisten hengellisyys sekä murheet ja ilot kasvokkain. Samalla moni toivoo mahdollisuutta tutkia ja kehittää omaa työtään ja nauttia siitä ilman jatkuvaa ylikuormitusta.

Mahdollisuutta nauttia haasteista ja onnistumisista, oppia epäonnistumisista

ta sekä käyttää kaikkia taitoja, joita Luoja on hänelle suonut ja joita hän on akateemisella koulutuksella itselleen kartuttanut.

Asianmukainen palkka, työaikaesimiehdöntö ja urakehitys muodostavat puitteet työn arvostukselle, mutta varsinaisen työn kehittäminen on tehtävä niissä tavoissa, joilla työtä tehdään. Mikään kehitystyö ei voi korvata papin omaa kutsumusta ja motivaatiota, mutta näiden tukemiseen eivät yksin juhlapuheet riitä.

Tehtävä Sanan palvelijana on yhtä haastava kuin se on ollut jo kaksituhatta vuotta. Näiden kahden tuhannen vuoden aikana ympärillä oleva yhteiskunta on muuttunut ja kehittynyt. Myös kirkon virkojen on kehityttävä ajan haasteiden mukaan.

Seurakuntapapin, hänen esimiestensä ja seurakunnan on kyettävä arvostamaan seurakuntapapin virkaa niin sen sisältämän sanoman kuin sen tarjoamien työtehtävien osalta. Jos näin ei ole, kuinka pappi voi tehtävässään puhutella seurakuntaansa?

Tulevaisuudessa meidän on oltava valmiit näkemään seurakuntapastorin työssä entistä enemmän mahdollisuuksia erikoistua asiantuntijana. Kirkossa on tilaa entistä ammattimaisemmille diakoniapapeille, nuorisopapeille, kuin myös vapaaehtoistoiminnan papeille. Papeille jotka ovat samalla myös hengellisen elämän asiantuntijoita.

Mikäli vain seuraamme vierestä, kun yhä useampi kirkon virkaan koulutettu hakeutuu muihin tehtäviin, seuraamme lopulta vierestä, kuinka itse kirkon sanoman arvostus laskee. Nyt on aika vaikuttaa niin seurakuntapapin viran kuin kirkon virkojen kehitykseen yleisestikin.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko ei säily nykymuodossaan ja koossaan ilman arvostettua ja motivoituneesti hoidettua seurakuntapastorin virkaa ja ajan haasteiden myötä kehitettyä virkajärjestelmää. ■

Sami Tolvanen

Kirkollisesta asiantuntijuudesta

VESA ENGSTRÖM

TEOLOGIAN YLIOPIILAS, HELSINGIN YLIOPISTO

HELSINGIN TEOLOGISELLA tiedekunnalla on viime vuosina mennyt hyvin. Kaukana ovat ajat, jolloin teologiseen tiedekuntaan pääsemiseen sanottiin riittävän selviäminen Porthanian pyöröovien lävitse. Hakijamäärien suotuisa kehitys, suomalaisten tutkijoiden kansainvälisesti tunnustettu asiantuntijuus, tiedekunnan eri laitosten huippuysiköksi nimeämiset ja niin edelleen, ovat olleet osana tiedekunnan maineen nousussa kohti yliopiston kärkeä. Äskettäin maine on kasvanut entisestään. Teologisesta tiedekunnasta on tullut tiennäyttävä työelämysuhteissa ja valmistumisen jälkeisessä laadullisessa työllistymisessä. Valtiovallan ja elinkeinoelämän toimesta korkeakouluja ohjataan panostamaan myös valmistuvien opiskelijoiden työllistymiseen. Monissa tiedekunnissa luodaan nyt soveltavien opintojen ja työelämäyhteyksien kokonaisuuksia teologisesta tiedekunnasta otettuja oppeja soveltaen.

Aina kun yrityksellä, yhteisöllä tai yksiköllä menee erittäin hyvin, on vaarana vauhtisokeus. Bolognan prosessin vaatiman tutkintouudistuksen yhteydessä teologiseen tiedekuntaan luotiin kolmas virallinen tutkintosuuntaus, A2 linja. Vanhastaan tiedekunnassa on ollut kirkon alan tehtäviin valmentava linja A1 ja opettajaksi valmentavat linjat B1 ja B2. A2-linja ei valmenna kumpaankaan näistä perinteisistä ammateista, vaan muihin tehtäviin. Mihin muihin työtehtäviin tämä ”konsulttilinja” sitten tähtää?

Kysymys on vaikea niin opiskelijoille kuin erityisesti tiedekunnalle. Ajatuksena on kaikesti ollut tarjota suuntaus niille opiskelijoille, joilla on muuta aikaisempaa koulutusta tai erityistä kiinnostusta myös muille aloille. Tavoitteena on ollut, että tulevaisuudessa pieni osa teologian maistereista pystyisi työllistymään liike-elämän ja valtio-/kuntasektorin erilaisiin asiantuntijatehtäviin. Linjaa on markkinoitu muun muassa lukioiden opinto-ohjaajille ja Studia-koulutusmessuilla. Myös teologian opiskelijoiden keskuudessa linja on otettu ilolla vastaan: tiedekunnassa kun opiskelee yhä enemmän niitä, joille kirkollinen ala tuntuu hyvinkin vieraalta.

A2-linjan suosio onkin yllättänyt tiedekunnan täysin. Tänä vuonna A2-linjan soveltaviin opintoihin haki yli

100 opiskelijaa. Tiedekunnassa, johon otetaan sisään 200 - 250 opiskelijaa vuosittain, on luku todella korkea. Suurimmalla osalla A2-linjalle hakeneista opiskelijoista ei edes ole selvää kuvaa siitä asiantuntijuuden alasta, mihin heillä olisi kiinnostusta, saati selvää opintosuunnitelmaa. Teologinen tiedekunta on vaarassa joutua humanistisen tiedekunnan seuraan kilpailemaan ”kortistoon kouluttajan” tittelistä.

Teologisen tiedekunnan tulisikin nyt nöyrytyä ja palata ydinosamisensa juurille, joka löytyy yllättävän läheltä. Työelämässä teologinen asiantuntijuus kun paljolti tarkoittaa kirkollista asiantuntijuutta. Valtaosa valmistuvista teologeista työllistyy kirkkoon, joka on vieläkin merkittävä vaikuttaja suomalaisessa yhteiskunnassa. Myös ne teologit, jotka työllistyvät niin sanottujen perinteisten alojen ulkopuolelle, työskentelevät hyvin usein järjestöissä ja yrityksissä, jotka toimivat yhteistyössä seurakuntien kanssa tai toimittavat niille erilaisia palveluja. Näissä organisaatioissa toimivat teologit on palkattu nimenomaan kirkollisen asiantuntijuutensa takia.

TILANNE on otollinen kirkolle ja myös ammattiliitoille. Nyt kannattaisi panostaa teologian opiskelijoihin ja korostaa kirkon asemaa työkentässä. Tätä työtä tulisi tehdä yhteistyössä tiedekunnan kanssa. Panostaminen seurakuntaharjoitteluun, sen palauteseminaariin, kesätyöpaikkoihin sekä opiskelijoiden kirkollisen identiteetin vahvistamiseen on tärkeää. Mikäli nämä erinomaiset rekrytointimahdollisuudet hukataan, uhkaavasta työntekijäpulasta tulee suuri ongelma. Kauhutarinat palauteseminaareista tai kesätyökokemuksista ovat omiaan suuntaamaan kiinnostusta ”konsulttilinjaa” kohti. Kirkolla on nyt loistava mahdollisuus kirkastaa työnantajakuvaansa, mutta se vaatii panostamista kirkollisten alojen opiskelijoihin. Kyseessä on niin sanottu tuhannen taalan paikka, jota ei ole varaa hukata, mikäli kirkkoon jatkossakin halutaan korkeatasoista, motivoitunutta ja kutsumustietoista työvoimaa. ■

Vuoden pappi Leena Huovinen - läsnä ihmisten työssä ja opiskelussa

Suomen kirkon pappisliiton hallitus valitsi Vuoden papiksi yliopisto- ja kisa-pappi Leena Huovisen. Huovinen työskentelee Helsingin yliopiston sekä suomalaisten kisajoukkueiden pappina.

VALINNAN perusteluissa todetaan, että Leena Huovinen on toiminut pappina rohkeasti ihmisten puolesta. Hän on painottanut jokaisen ihmisen tärkeyttä ja arvokkuutta Jumalan silmissä. Huovinen on esiintynyt edustavasti julkisuudessa ja luonut myönteistä sekä elämänläheistä kuvaa pappeudesta.

Valinnallaan Pappisliitto haluaa nostaa esiin papin, joka toimii haastavalla kentällä Suomen suurimmassa yliopistossa opiskelijoiden, opettajien, erilaisten ryhmien ja järjestöjen kanssa. Näin hän tulee pappina keskelle ihmisten työn ja opiskelun arkea. Kahdenkeskisten keskustelujen kautta Huovinen antaa aikaansa yksittäisten opiskelijoiden moninaisille kysymyksille. Toimimalla keskeellä opiskelijajayhteisöä hän tuo esille kristillisen uskon merkityksellisyyttä nuorten aikuisten elämässä.

Kisapappina Leena Huovinen työskentelee suomalaisten urheilujoukkueiden kisamatkoilla ja

MATTI KARPPIENKUVAKOTIMAA

"Kaikki kohtaamani ihmiset, heidän tarinansa, vahvistavat käsitystäni, että pappia ja kirkon sanomaa tarvitaan tässä ajassa", sanoo Leena Huovinen.

harjoitusleireillä. Kisat ja leirit ovat urheilijoiden, valmentajien ja urheilun taustahenkilöiden työpaikka. Kisapappina Huovinen jakaa yksilön onnistumiset ja pettymykset vaativassa kilpailutilanteessa ja kohtaa kansainvälisen kilpaurheilun myönteiset ja kielteiset ilmiöt.

Inhimillinen pappi

Leena Huovista on sanottu papiksi, joka puhuu ihmisille tärkeistä asioista niiden oikeilla nimillä ja sellaisella kielellä, että sitä ymmärtää. Hänen kanssaan keskustellessa ei tule tunnetta, että kuuntelija on vain puoliksi läsnä.

Vasta valittu vuoden pappi on löytänyt oman tiensä ja tapansa kertoa Jumalan rakkaudesta aidosti ja välittävästi. Hän on pappi, joka uskaltaa haastaa kuulijan mukaan epäilyyn ja ajatteluun.

Leena Huovinen on syntynyt Savonlinnassa vuonna 1963. Ylioppilaaksi hän valmistui Kuopion klassillisesta lukioista ja teologian maisteriksi Helsingin yliopistosta. Papiksi hänet vihittiin vuonna 1995 Helsingin hiippakunnassa ja nykyisen työnsä hän aloitti vuonna 1998. Suomen Olympiakomitean kisapapin tehtävän hän otti vastaan vuonna 2004. Hänellä on myös useita luottamustoimia.

Leena Huovinen on naimisissa YLE-Uutisten vastaavan tuottajan Timo Huovisen kanssa. Heillä on viisi lasta, joista neljäs, Alina syntyi kuolleena 2001.

Vuoden papin harrastuksia ovat lasten koripalloharrastuksen seuraaminen, lenkkeily, lukeminen ja ajan viettäminen ystävien kanssa.

Kysymyksiä tuoreelle Vuoden papille

Leena Huovinen, mikä sai sinut hakeutumaan yliopistopastoriksi ja myöhemmin kisapapiksi?

– Koen itselleni luontevana, jopa elintärkeänä tehdä papin työtä siellä,

missä ihmiset arkeaan elävät. Yliopisto on haastava yhteisö, jossa on lahjakkaita ja kriittisesti ajattelevia ihmisiä – siellä ei pappikaan pääse helpolla. Tieteen huipulla on yhtä vähän tilaa kuin urheilun huipulla, joten analogia kahden eri työyhteisön välillä on suuri. Myös huippu-urheilijan maailmaan mahtuvat elämän peruskysymykset, joita papin kanssa käydään läpi.

– Kisapapin paikan hakemiseen liittyi ajatus ”once in the lifetime” Göran Hellbergin jäätyä eläkkeelle yli 30 vuoden mittaisesta kisapapin tehtävästään. Urheilusta kiinnostuneena ja itsekin kilpaurheilua harrastaneena kisapapin pesti tuntui ja tuntuu omalta.

Mitkä asiat ovat kantaneet ja kannustaneet sinua työssäsi?

– Työtäni kantaa kutsumus eli koen vahvasti olevani itselleni sopivassa työssä. Myös kaikki kohtaamani ihmiset, heidän tarinansa, vahvistavat käsitystäni, että pappia ja kirkon sanomaa tarvitaan tässä ajassa. Jo se on iso signaali luottamuksesta kirkkoon, että pappi voi/saa/on tervetullut työskentelemään tiedeyhteisössä ja huippu-urheilun keskellä.

– Kannustusta on tullut lähipiiristä erityisesti puolisolta ja lapsilta. Myös nykyisen työnantajani Helsingin seurakuntayhtymän ja lähimpien esimiesteni tuki on ollut kannustamassa erityisesti parisuhteen siunaamisen liitty-

vän kantelun yhteydessä. Oli äärimmäisen tärkeää, että työnantaja osoitti rohkeasti tukeaan.

Mitä ajattelet nykyiseltä paikaltasi nuorten aikuisten tilanteesta kirkon kannalta?

– Molemmissa töissäni olen koko ajan nuorten aikuisten kanssa tekemisissä. Vierastan ihmisten karsinoimista eri ikäluokkiin. Se johtaa helposti temppeujen ja sirkushuvien tarjoamiseen sen sijaan, että nuoret aikuiset kohdataan aidosti. Jatkuva kiire, suorituspakko ja valtava valintaviidakko ovat monen nuoren aikuisen arkipäivää niin yliopistossa kuin urheilumailmassa. Näissä paikoissa haluan papina olla tarjoamassa suorituksesta vapaata aluetta, levon paikkaa. Edes hetkeksi.

Mikä on mottosi?

– Mottoni kulkee toivon maisemissa. Runoilijan ja valtiomiehen Vaclav Havelin sanojen kautta toivo saa tavalista syvemmän ulottuvuuden. ”En ole optimisti, sillä en tiedä, tuleeko käymään hyvin. En ole myöskään pessimisti, sillä en tiedä, tuleeko käymään huonosti. Voin vain toivoa. Toivo ei riipu tilanteesta. Sillä ei ole mitään tekemistä ulkoisten olojen kanssa. Toivo on jotain, mitä ihmisellä on tai ei ole. Kiitän Jumalaa tästä lahjasta.” ■

”En ole optimisti, sillä en tiedä, tuleeko käymään hyvin. En ole myöskään pessimisti, sillä en tiedä, tuleeko käymään huonosti. Voin vain toivoa. Toivo ei riipu tilanteesta. Sillä ei ole mitään tekemistä ulkoisten olojen kanssa. Toivo on jotain, mitä ihmisellä on tai ei ole. Kiitän Jumalaa tästä lahjasta.”

Alan vaihtajia

SEPPO LAAKSO

AIKUISTYÖNTEKIJÄ, DIAKONI, LEPPÄVAARAN SEURAKUNTA

JOS SINULLA ei ole juuri nyt erityistä tekemistä, voit joutessasi miettiä pikku kysymyksiä: Mitä varten sinä olet syntynyt? Missä sinua tarvitaan juuri nyt?

Nämä omasta kutsumuksesta kumpuavat kysymykset aktivoituivat valtakunnan laajalevikkisimmän paikallislehden äärellä loppuvuodesta. Tilastokeskus oli selvittänyt kyseiselle aviisille, miten yli 30-vuotiaat työssäkäyvät ihmiset ovat vaihtaneet ammattia 10 vuoden aikana. Selvityksen mukaan vuosina 1995 - 2000 alan vaihtajia oli 517 000 eli 35,5 prosenttia kohderyhmästä. Kaudella 2000 - 2005 heitä oli jo 750 000 eli 40 prosenttia. Vauhti on siis selvästi kiihtynyt.

Näiden lukujen äärellä heräsi jatkokysymys: Miten ilmiö näkyy diakonian ammattilaisten joukossa? Kuinka moni alan vaihtajista valitsee uudeksi tehtäväkseen diakonian?

JOS ammatinvaihtoa yksilön näkökulmasta on tutkittu Suomessa vähän, niin arvaan, että diakonian osalta sitä on tehty vielä vähemmän. Mutta tunnustan, etten ole tutustunut Diakin opinnäytetöiden aihevalintoihin. Lienee toki mahdollista, että asiaa on jossain selvitetty.

Työympäristöjeni empiirinen havainnointi vastaavalta ajalta vahvistaa alanvaihtamisilmion heijastuvan myös diakoniaan. Muutamissa hakuprosesseissa, joita olen ollut valmistelemassa, huomattava osa hakijoista osoittautui keski-ikäisiksi alan vaihtajiksi: esimerkiksi kaupan, tekniikan, teollisuuden tai erilaisten palvelualan tehtävi-

en jälkeen oli hakeuduttu Diakiin. Monelle diakonian ammattitutkinto oli toinen tai kolmas tutkinto. Haastatteluissa selvisi, että kaipausta tehdä merkityksellisempää ja ihmisläheisempää työtä oli monen alanvaihtajan yhteinen nimittäjä.

Entäs sitten liike toiseen suuntaan. Kuinka moni diakoniatyössä leipääntynyt valitsee jonkun muun ammatin ja miksi? Ken taitaisi tähän vastata?

KUTSUMUKSEEN kuuluu, että sitä myös testataan. Tavan takaa olen itse joutunut tarkistamaan, mikä minun kutsumukseni on, mitä kutsumusta minun tulee seurata. Kuka minua kutsuu?

Henri J. M. Nouwen, oman kutsumuksensa väsymätön etsijä, muistuttaa, että Jumala kutsuu minua enemmän kuin voin rationaalisesti ymmärtää. Minua kutsutaan kantamaan enemmän hedelmää kuin mitä olen luullut pystyväni kantamaan.

Katolisen isän, Gerard Hughesin ohjauksessa taas opin, että kirkon työntekijän tehtävänä on odottaa ja rukoilla kutsumuksensa jalostumista. Miten yksinkertaista ja niin mahdollottoman vaikeaa: vain rukoilla ja odottaa, että Jumala vastaa ja kuljettaa sinua. Sinne, missä sinua tarvitaan. Siihen tehtävään, jota varten sinä olet syntynyt. Joskus sen toteutuminen voi tarkoittaa alan vaihdosta.

**SUOMEN KIRKON PAPPISLIITTO
FINLANDS KYRKAS PRÄSTFÖRBUND R.Y.**
www.pappisliitto.fi, pappisliitto@akiliitot.fi
Perustettu 14.1.1918

Puheenjohtaja, Pappisliitto
Jukka Huttunen
Espoon seurakuntayhtymän yhteisen
seurakuntatyon päällikkö, TM
Puh. (09) 8050 2330
GSM 040 544 1695
jukka.huttunen@
espoonseurakunnat.fi

**SUOMEN KANTTORI-URKURIITTO
FINLANDS KANTOR-ORGANISTFÖRBUND R.Y.**
www.skul.fi
kanttori-urkuriitto@akiliitot.fi
Perustettu 15.6.1907

**Puheenjohtaja, AKI
Puheenjohtaja, Kanttori-urkuriitto**
Mikael Helenelund
Kantor i Borgå svenska domkyrkoför-
samling, FM
Puh. 040 584 9952
mikael.helenelund@evl.fi

AKIN TOIMISTO

Akavatalo, Rautatieläisenkatu 6,
00520 Helsinki
Avoinna arkisin klo 9–15
Puh. (09) 150 2453, faksi (09) 148 5875
toimisto@akiliitot.fi, www.akiliitot.fi

LAKIMIESPALVELUT AKIN JÄSENIÄ

**Puhelinpalvelu työhön ja virkaan liittyvissä lakiasiois-
sa:** ti klo 9–12 varatuomari Anna-Maria Numminen
Puh. 050 463 8699
anna-maria.numminen@akiliitot.fi
Puhelinpalvelu yksityiselämän oikeusasioissa: arkisin
klo 10–16 Asianajotoimisto Bützow
Puh. (09) 431 531.
Mainitse minkä liiton jäsen olet.

**DIAKONIAITYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO DTL RY
DIAKONIARBETARNAS FÖRBUND DAF RF**
Perustettu 15.6.1958

Puheenjohtaja
Kaisa Rauma
Kaarinan seurakunnan johtava
diakoniatyöntekijä
GSM 040 341 7191
kaisa.rauma@evl.fi

LAKIMIESPALVELU DIAKONIAITYÖNTEKIJÖIDEN LIITON JÄSENIÄ

Yksityiselämän oikeusasioissa: arkisin klo 10–16
Asianajotoimisto Bützow
Puh. (09) 431 531.
Mainitse liittosi ja jäsennumerosi.

Toiminnanjohtaja
Esko Jossas, TT
Puh. (09) 150 2467
GSM 050 511 6683
esko.jossas@akiliitot.fi

Sanna Ylä-Jussila, pastori, TM
Puh. (09) 150 2455
GSM 050 597 5231
sanna.yla-jussila@akiliitot.fi
Pappisliiton opiskelijatyö, neuvonta
opiskelijoiden harjoittelu-, mentoroin-
ti- ja työllistymiskysymyksissä

Apulaistoiminnanjohtajat

Annamari Jokinen, VTM
Puh. (09) 150 2445
GSM 040 865 6630
annamari.jokinen@akiliitot.fi

Johdon assistentti
Tuula Anttonen, HSO-sihtööri
Puh. (09) 150 2453
tuula.anttonen@akiliitot.fi

AKIn hallinnon ja johdon sihtööri,
Pappisliiton hallintoelinten pöytäkir-
janpitäjä, matka- ja kokousjärjestelyt,
Internet-kotisivut

Merja Laaksamo, pastori, TM
Puh. (09) 150 2466
GSM 050 542 3664
merja.laaksamo@akiliitot.fi

Toimistosihteerit

Tuija Kukkonen, yo-merkonomi
Puh. (09) 150 2446
tuija.kukkonen@akiliitot.fi
Jäsenyysasiat, aloasastot, luottamus-
mieskurssit

Opiskelijasihteerit
Annukka Ruusula, kanttori, MuM
Puh. (09) 150 2455
GSM 050 518 4038
annukka.ruusula@akiliitot.fi

Kanttori-urkuriiton opiskelijatoimin-
ta, neuvonta opiskelijoiden harjoitte-
lu- ja työllistymiskysymyksissä

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi

Cruxin toimitussihtööri, jäsenyysasiat,
opintomatkat

Anne Taanila
Puh. (09) 150 2657
anne.taanila@akiliitot.fi
Kirjanpito ja maksuliikenne

Toiminnanjohtaja
Riitta Hiedanpää, diakonissa,
terv. hoit.
Puh. (09) 150 2287
GSM 040 516 5557
riitta.hiedanpaa@dtl.fi

Liiton yleinen johto, edunvalvon-
ta- ja neuvottelutoiminta, hallin-
toelinten päätösten valmistelu,
esittely ja täytäntöönpano, pal-
velussuhdeneuvonta

Järjestösihteerit

Asta Turtiainen, diakonissa
Puh. (09) 150 2286
GSM 040 765 0477
asta.turtiainen@dtl.fi

Ammatilliset kysymykset, tiedot-
taminen, opiskelijatyö, aloasas-
toiminta

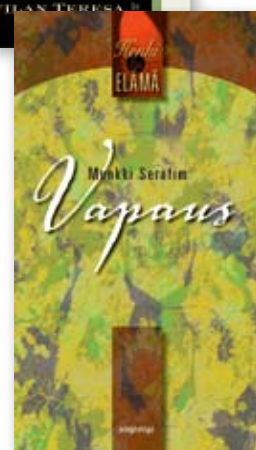
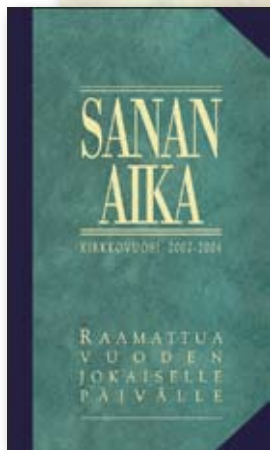

Toimistosihteerit

Pirjo Heikkinen, yo-merkonomi
(vuorotteluvapaalla 2.9.2008
asti)

Vuorotteluvapaan sij.
Ulla Raanimo
Puh. (09) 150 2487
ulla.raanimo@dtl.fi

Jäsenyysasiat, kirjanpito, mak-
suliikenne, materiaalitilaukset,
mökkivaraukset

AIKA VIRTAA – SANA KANTAA

PENTTI LEMPIÄINEN

Virsikirja sanasta sanaan

Hyödyllinen klassikkoteos nyt uusittuna laitoksena. Vastaa nykyistä virsikirjaa liitteineen. Sisältää laajat hakemistot virsikirjasta Raamattuun ja Raamatusta virsikirjaan sekä virsikirjan sanahakemiston. Ovh. 32,90

MARJAANA KANERVA

Aika virtaa – Sana kantaa

Matkaeväs vuoden taipaleelle

Suomalainen luonto, vuodenvaihtaminen ja kirkon juhla-ajat rytmittävät kirjaa. Teos sopii hyvin aineistoksi viikoittain kokoontuviin piireihin. Rikas lukemisto myös yksittäisen lukijan matkaevääksi. Sisältää luvun vuoden jokaiselle viikolle. Ovh. 28,90

PYHÄN JEESUKSEN TERESA ELI TERESA AVILALAINEN

Sisäinen linna

Valveutunutta naisnäkökulmaa jo 1500-luvulla. Naismystikko Teresa Avilalaisen hengellinen testamentti on kristillisen rukouselämän ja mystiikan merkittävimpiä opaskirjoja. Ovh. 26,90

ANNA-MARI KASKINEN – MIIKKA RUOKANEN – YRJÖ SARIOLA (TOIM.)

Sanan aika

Kirkkovuosi 2007-2008

Nyt jo 15. kertaa ilmestynyt, suosittu hartauskirja seuraa kirkkovuotta adventista 2007 adventtiin 2008 esitellen kunkin pyhäpäivän tekstin, teemavirren ja rukouksen. Ovh. 5,20

HEIKKI TERVONEN

Arvo Survon matkassa

Viipurista Volgan mutkaan

Mitä Inkerin kansalle ja kirkolle sekä muille sukukansoille kuuluu tänään? Kirja vie lukijan löytöretkelle sukukansojemme pariin sekä tulusieluisen Inkerin ikonin Arvo Survon elämään. Ovh. 36,90

UUDELLA KIRJALLISUUSPÖYDÄLLÄ
VUODEN KRISTILLINEN KIRJA 2007 -VOITTAJA

MUNKKI SERAFIM

Vapaus

Uusia näkökulmia vapauden käsitteeseen. Teos kutsuu oivaltamaan vapauden mystisen ulottuvuuden ja hahmottaa vapauden olemusta olemassaolon perimmäisenä voimana. Ovh. 26,90

Kirjakaupoista kautta maan sekä Kotimaa-yhtiöiden kaupasta:

Hietalahdenranta 13, Helsinki (ma-pe 9-17, la 10-15)

www.kirjapaja.fi | www.kotimaa-yhtiot.fi/kauppa

KIRJAPAJA

Sisältää elämään.

Palautus: Akavan kirkolliset ammattiliitot
Rautatieäisenkatu 6
00520 Helsinki

.MK80

*Cruxin toimitus toivottaa
kaikille lehden lukijoille
hyvää adventin aikaa*